

ჯანმრთელობის დაცვა საქართველო

2021

მოკლე მიმოხილვა

Made with

infogram

სარჩევი

საქართველოს განვითარების ამსახველი ზოგიერთი ინდიკატორი	3
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI)	3
გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII)	4
მდგრადი განვითარების მიზნები	7
დემოგრაფია	9
შობადობა	9
ბუნებრივი მატება	10
სიკვდილიანობა	12
დედათა და ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა	13
ანტენატალური მეთვალყურეობა	15
საკეისრო კვეთა	16
აბორტი	18
დედათა სიკვდილიანობა	20
მკვდრადშობადობა	21
0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა	22
მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება	26
იმუნიზაცია	29
ინფექციური ავადმყოფობები	31
COVID-19	29
წითელა	33
ცოფი	34
ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება	34
ჰეპატიტი C	35
აივ-შიდსი	36
ტუბერკულოზი	37
მალარია	38
არაგადამდები დაავადებები	39
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	39
შაქრიანი დიაბეტი	41
რესპირაციული სისტემის ქრონიკული დაავადებები	41
ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები	42
ტერმინთა შემოკლებები	46

საქართველოს განვითარების ამსახველი ზოგიერთი ინდიკატორი

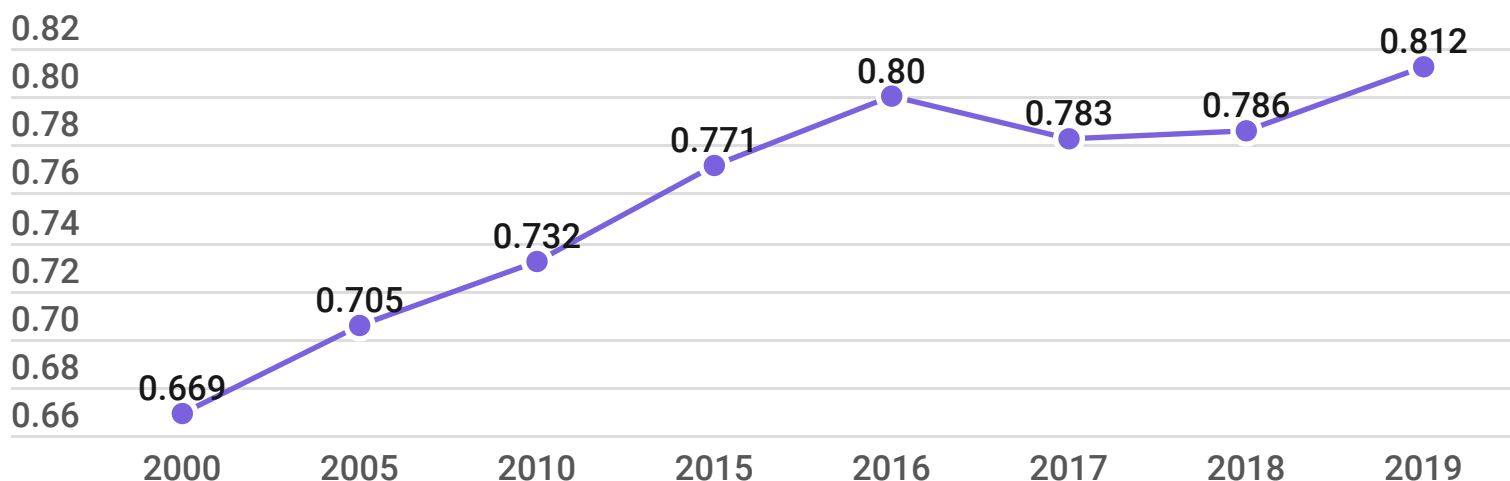
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI)

ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI) წარმოადგენს ადამიანის განვითარების სამი ძირითადი მიმართულების ერთგვარ კრებით საზომს გრძელვადიანი პროგრესის შესაფასებლად: ხანგრძლივი და ჯანმრთელი სიცოცხლე, ცოდნის მოპოვების ხელმისაწვდომობა და ცხოვრების ღირსეული დონე.

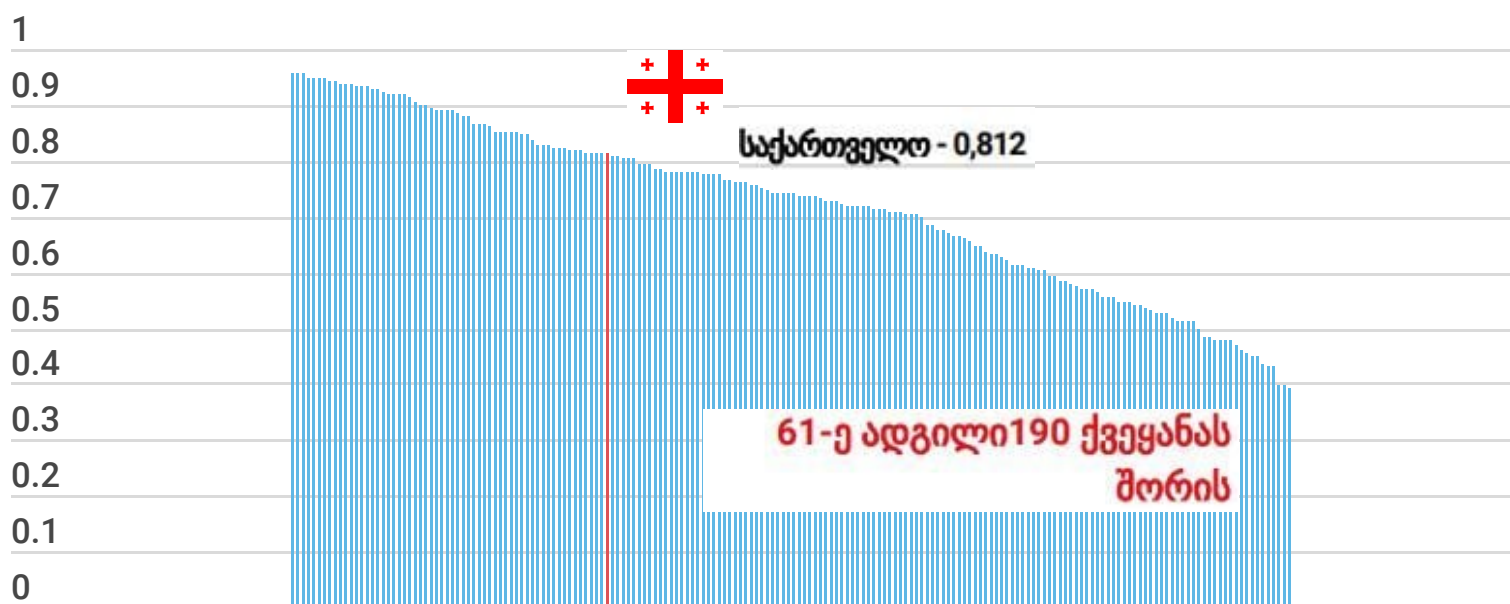
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI), საქართველო, 2000-2019

<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/GEO>

ადამიანის განვითარების ინდექსი, ქვეყნების შედარება, 2019

<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/GEO>

გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII)

2010 წელს HDRO-ის მიერ შემოღებულ იქნა გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII), რომელიც ასახავს გენდერულ უთანასწორობას სამი მიმართულებით:

1

რეპროდუქციული აქტივობა

დედათა სიკვდილიანობა და მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი

2

უფლებები და შესაძლებლობები

პარლამენტში ქალების მიერ დაკავებული ადგილების წილი; საშუალო/უმაღლესი განათლების მქონე ქალების და კაცების წილი

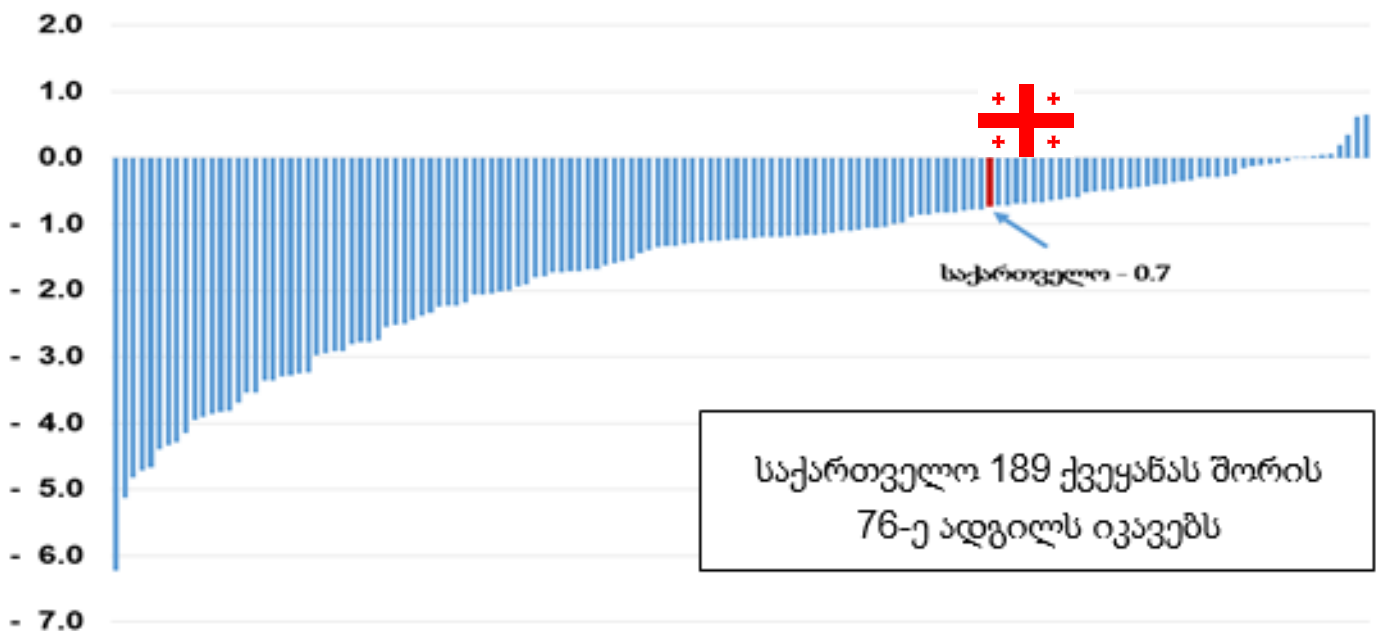
3

ეკონომიკური აქტივობა

შრომით ბაზარზე წარმოდგენილი კაცების და ქალების რაოდენობრივი შეფარდება

გენდერული უთანასწორობის ინდექსის საშუალო წლიური მატების % 2005-2019¹
წლების პერიოდში

<http://hdr.undp.org/en/content/dashboard-5-socioeconomic-sustainability-0>

¹ უარყოფითი მნიშვნელობა მიუთითებს იმაზე, რომ უთანასწორობა შემცირდა მითითებული პერიოდის განმავლობაში

გენდერული უთანასწორობის ამსახველი მაჩვენებლები, საქართველო და მაღალი HDI მქონე ქვეყნები, 2019

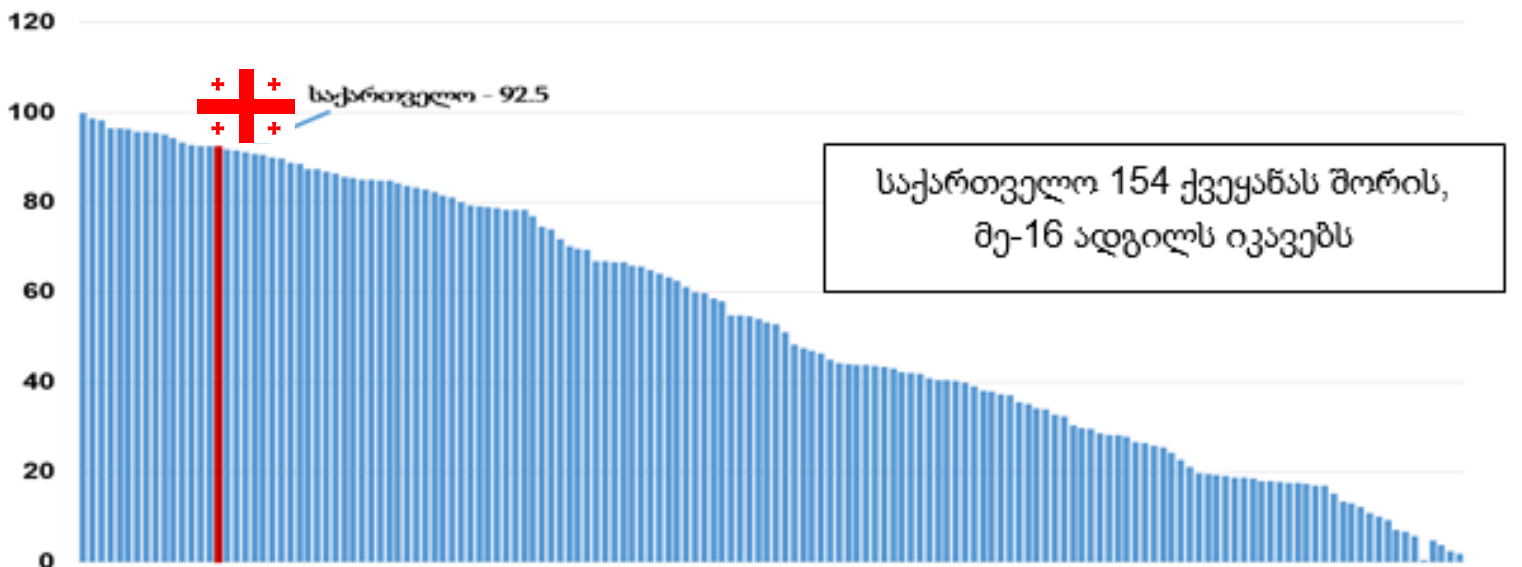
		საქართველო	მაღალი HDI მქონე ქვეყნები
დედათა სიკვდილიანობა		36.0	56.0
მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი		46.6	33.6
პარლამენტარი ქალები (%)		16.0	24.4
საშუალო განათლების მქონე პირები (%)	ქალი	97.4	68.9
	კაცი	98.6	74.5
დასაქმებულები (%)	ქალი	57.8	57.8
	კაცი	78.7	75.6

კვალიფიციური შრომა წარმოადგენს სამუშაოთა იმ სეგმენტს, რომლის შესრულებისთვის აუცილებელია სპეციალიზებული ცოდნის არსებობა, რაც, რუტინული სამუშაო ფუნქციებისგან განსხვავებით, უფრო რთული ფიზიკური ან გონებრივი სამუშაოს შესრულების შესაძლებლობას იძლევა. მისთვის დამახასიათებელია უმაღლესი განათლება, ტრენინგების და მიღებული გამოცდილების შედეგად მიღწეული ცოდნის მაღალი დონე და, შესაბამისად, მაღალი ანაზღაურება.

კვალიფიციური შრომის მაჩვენებელი (%), 2010-2018

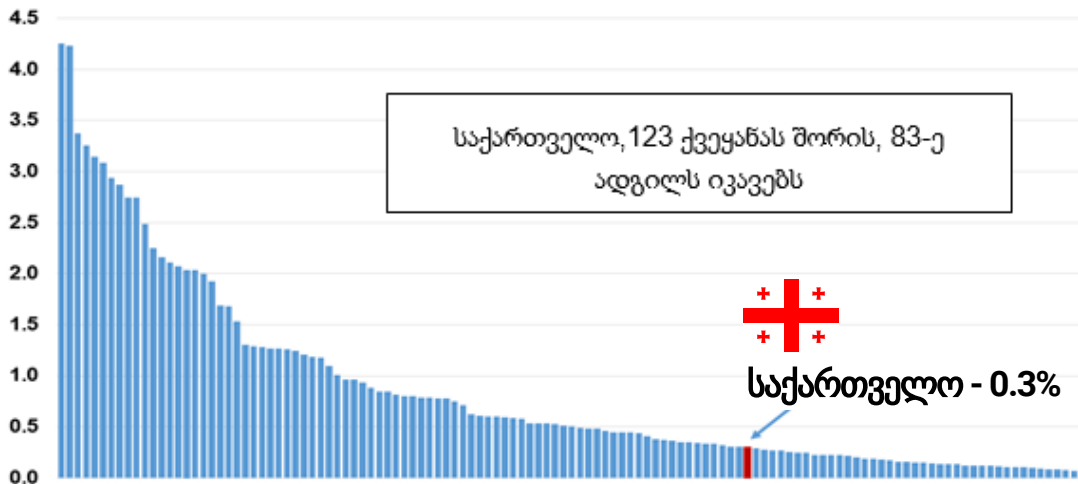
<http://hdr.undp.org/en/content/dashboard-5-socioeconomic-sustainability-0>

ქვეყნის განვითარების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ინდიკატორს სამეცნიერო კვლევებსა და განვითარებაზე გაწეული ხარჯების ოდენობა წარმოადგენს, რომელიც გამოიანგარიშება, როგორც სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების, უნივერსიტეტების, სხვადასხვა კომპანიების და სახელმწიფო დაწესებულებების მიერ სამეცნიერო კვლევებზე გაწეული დანახარჯების წილი (უცხოური ინვესტიციების ჩათვლით) ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტიდან. ამ მაჩვენებლით (0,3%) საქართველო, 123 ქვეყანას შორის, 83-ე ადგილს იკავებს.

სამეცნიერო კვლევებსა და განვითარებაზე გაწეული ხარჯები (მშპ %), 2010-2017

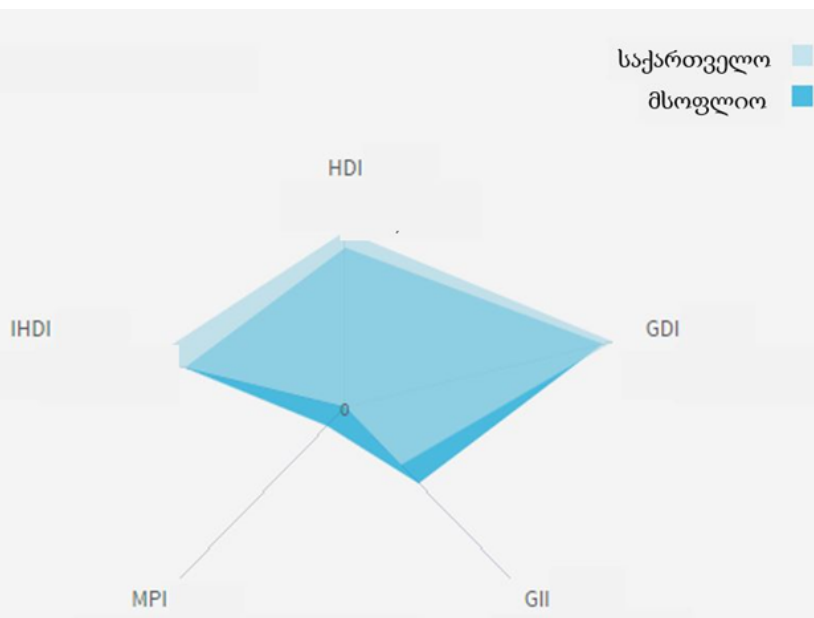

<http://hdr.undp.org/en/content/dashboard-5-socioeconomic-sustainability-0>

ქვეყნის განვითარების ამსახველი მაჩვენებლები, 2019

	მსოფლიო*	საქართველო
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI)	0.737	0.812
უთანასწორობასთან შეჭიდული ადამიანის განვითარების ინდექსი (IHDI)	0.587	0.716
გენდერული განვითარების ინდექსი (GDI)	0.980	0.980
გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII)	0.436	0.331
სიღარიბის მრავალგანზომილებიანი ინდექსი (MPI)	0.108	0.001
მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევის ზოგადი ინდექსი	58	72

*სიღარიბის მრავალგანზომილებიანი ინდექსი შედარებულია განვითარებადი ქვეყნების მაჩვენებელს

<http://hdr.undp.org/en/content/dashboard-5-socioeconomic-sustainability-0>

მდგრადი განვითარების მიზნები

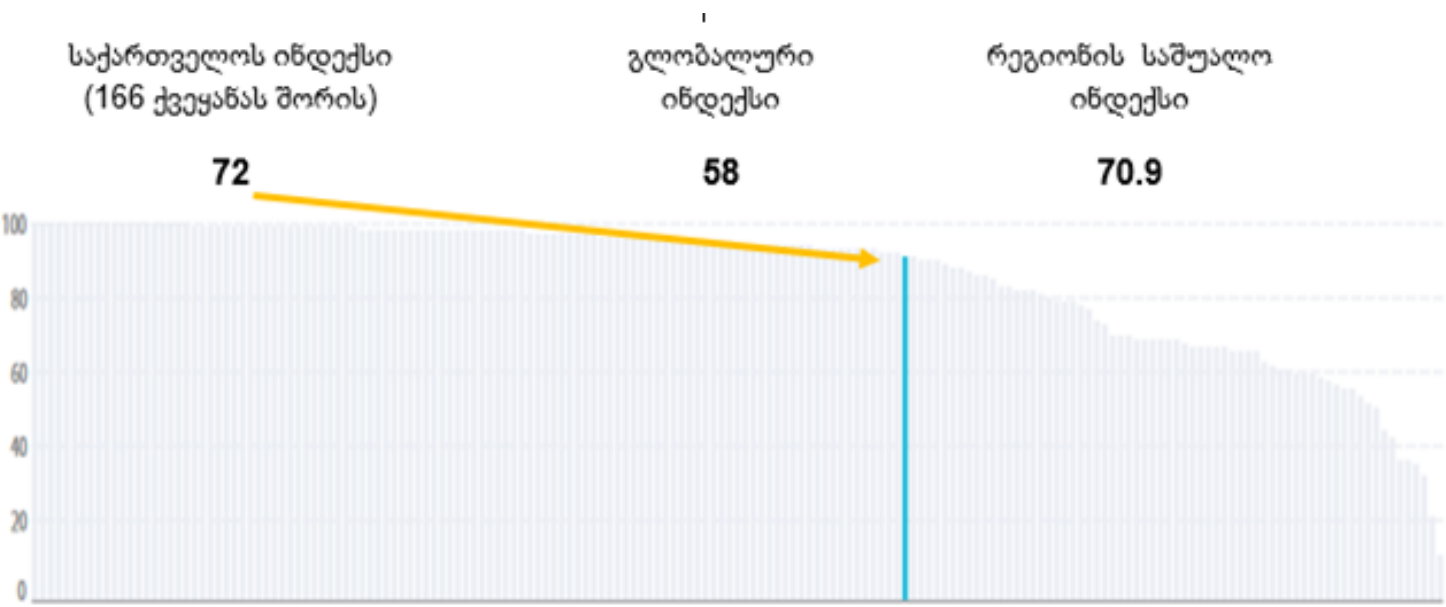
2015 წელს „ათასწლეულის განვითარების მიზნები“-ს (Millennium Development Goals - MDGs) ნაწილობრივ მიღწევის შემდეგ, გასული 15 წლის წარმატებების შენარჩუნების და შემდგომი წინსვლის მისაღწევად გაეროს სამიტზე „მდგრადი განვითარების მიზნები (მგმ) 2030 წლისათვის“ (Sustainable Development Goals - SDGs) იქნა მიღებული.

SDG-ის ზოგადი პროგრესის შესაფასებლად, შემუშავებულ იქნა ე.წ. SDG-ის ზოგადი ინდექსი, რომელიც წარმოადგენს ყველა მიზნის შესრულების შეჯამებულ მაჩვენებელს. SDG-ის ზოგადი ინდექსით საქართველო 58-ე ადგილს იკავებს 166 ქვეყანას შორის და 1.4%-ით ჩამორჩება რეგიონის საშუალო მაჩვენებელს.

მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევის ზოგადი ინდექსი, 2019

<https://dashboards.sdindex.org/static/countries/profiles/Georgia.pdf>

1.1 SDG ინდიკატორების გაეროს მდგრადი განვითარების გადანყვეტილებათა ქსელის შეფასებითი მნიშვნელობები, საქართველო, 2019

	შეფასება	არსებული მდგომარეობა	ტენდენცია
SDG3 მიზანი 3 - კარგი ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა			
დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (100 000 ცოცხალშობილზე)	25.0		
ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 ცოცხალშობილზე)	5.9		
5 წლამდე სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 ცოცხალშობილზე)	9.8		
ტუბერკულოზის ინციდენტობა (100 000 მოსახლეზე)	80		
აივ ინფექციის ინციდენტობა (1000 მოსახლეზე)	0.2		
არაგადამდები დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილიანობა (100000 მოსახლეზე)	24.9		
საყოფაცხოვრებო ჰაერის დაბინძურებით და გარემოს ჰაერის დაბინძურებით გამოწვეული სიკვდილიანობა (100 000 მოსახლეზე)	102		
საგზაო შემთხვევით გამოწვეული სიკვდილიანობა (100 000 მოსახლეზე)	15.3		
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (წლები)	72.6		
მოზარდთა ფერტილობა (დაბადებულები 1000 ქალზე)	46.4		
მშობიარობები, მიღებული კვალიფიცირებული პერსონალის მიერ (%)	99.9		
ჩვილთა წილი, რომლებსაც გაუკეთდა ჯანმო-ს მიერ რეკომენდებული 2 აცრა (%)	93		
საყოველთაო ჯანდაცვით მოცვის ინდექსი (0-100)	66		
სუბიექტური კეთილდღეობა (0-10)	4.9		

მაჩვენებელი	ტენდენცია
მკმ მიღწეულია	2030 წლისთვის მიზნის მიღწევის პროცესში
რჩება გამომწვევად	მაჩვენებელი ზომიერად იზრდება, არ არის საკმარისი მიზნის მისაღწევად
რჩება მნიშვნელოვან გამომწვევად	მაჩვენებელი არ იცვლება ან იზრდება საჭირო მნიშვნელობის 50%-ზე ნაკლებად
რჩება ძალზე მნიშვნელოვან გამომწვევად	მაჩვენებელი იკლებს
არ არის ინფორმაცია	არ არის ინფორმაცია

<https://dashboards.sdindex.org/static/countries/profiles/Georgia.pdf>

დემოგრაფია

2020	
ფართობი კმ²	69 700
ადმინისტრაციული დაყოფა	11 რეგიონი, 64 მუნიციპალიტეტი
დედაქალაქი	თბილისი
საშუალო წლიური მოსახლეობა	3 720 200
ქალები	51.8%
კაცები	48.2%
ქალაქის მოსახლეობა	59.0%
ეთნიკური შემადგენლობა (2014 წლის საყოველთაო აღწერის მონაცემები)	ქართველები - 86.8%, აზერბაიჯანელები - 6.3%, სომხები - 4.5%, სხვა - 2.4%
სარწმუნოება (2014 წლის საყოველთაო აღწერის მონაცემები)	მართლმადიდებელი ქრისტიანები - 83.4%, მუსლიმანები - 10.7%, სომხური სამოციქულო ეკლესიის მიმდევრები - 2.9%, კათოლიკეები - 0.5%
სახელმწიფოებრივი ფორმა	საპარლამენტო რესპუბლიკა
დამოუკიდებლობა	1991 წლიდან
ფულის ერთეული	ლარი
საერთაშორისო ორგანიზაციების წევრობა	UN, IMF, WHO, WB, WTO, სხვა.
მშპ 1 სულ მოსახლეზე, US\$	4 274.6

	2017	2018	2019	2020
ცოცხალშობილთა რაოდენობა (1000 მოსახლეზე)	53 293 (14.3)	51 138 (13.7)	48 296 (13.0)	46 520 (12.4)
შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი	2.14	2.12	2.01	2.0
შობადობის მაჩვენებელი 20 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე	36.2	32.0	29.4	27.3
ბუნებრივი მატება (1000 მოსახლეზე)	5 471 (1.5)	4 614 (1.2)	1 637 (0.4)	- 4 017 (-1.1)
გარდაცვლილთა რაოდენობა (1000 მოსახლეზე)	47 822 (12.8)	46 524 (12.5)	46 659 (12.5)	50 537 (13.6)
მკვდრადშობადობა (1000 დაბადებულზე)	506 (9.4)	438 (8.5)	457 (9.4)	410 (8.7)
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (წლები)	73.5	74.0	74.1	73.4
ქორწინება (1000 მოსახლეზე)	23 684 (6.4)	23 202 (6.2)	23 285 (6.3)	16 359 (4.4)
განქორწინება (1000 მოსახლეზე)	10 222 (2.7)	10 288 (2.8)	11 205 (3.0)	7 643 (2.1)
მიგრაციული მატება (მიგრაციული საღდო 1000 მოსახლეზე)	-2 212 (-0.6)	-10 783 (-2.9)	-8 243 (-2.2)	15 732 (4.2)

სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

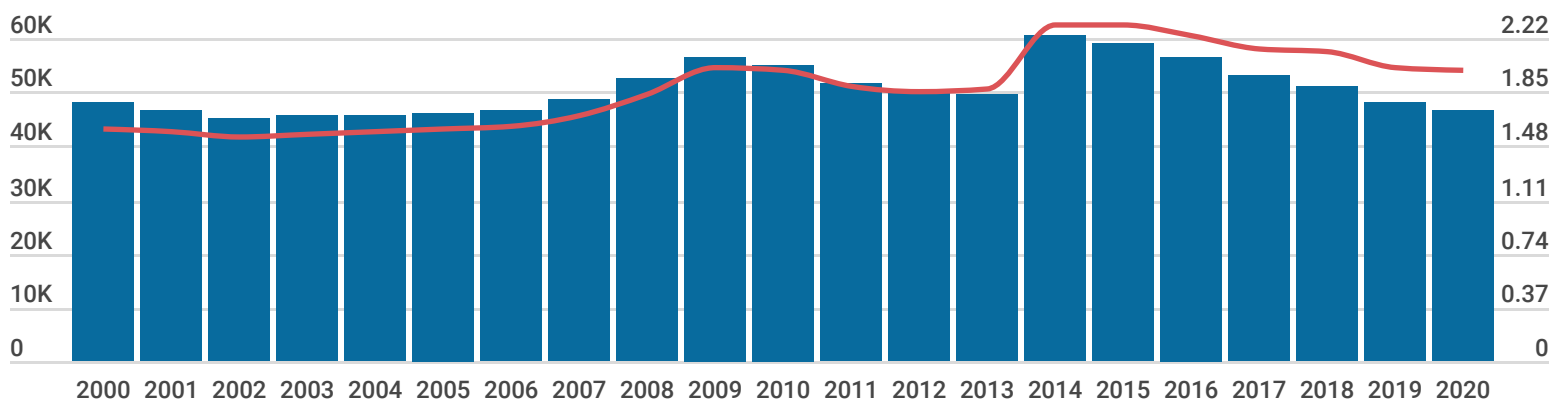
შობადობა

საქართველო, ისევე როგორც მრავალი ქვეყანა დგას დემოგრაფიული პრობლემების და მათგან გამომწვეული საფრთხის წინაშე. დღეისათვის, ქვეყანა იმყოფება მოსახლეობის აღწარმოების თანამედროვე ტიპიდან უახლეს ტიპზე გადასვლის ეტაპზე, რომლისთვისაც დამახასიათებელია შობადობის შემცირება და მოკვდაობის ზრდა, ხოლო ამ ყველაფრის ლოგიკური შედეგია ბუნებრივი მატების ტემპის შემცირება, რომელიც დეპოპულაციაში გადაიზრდება.

შობადობის მაჩვენებლები, საქართველო

ცოცხალშობილთა რაოდენობა

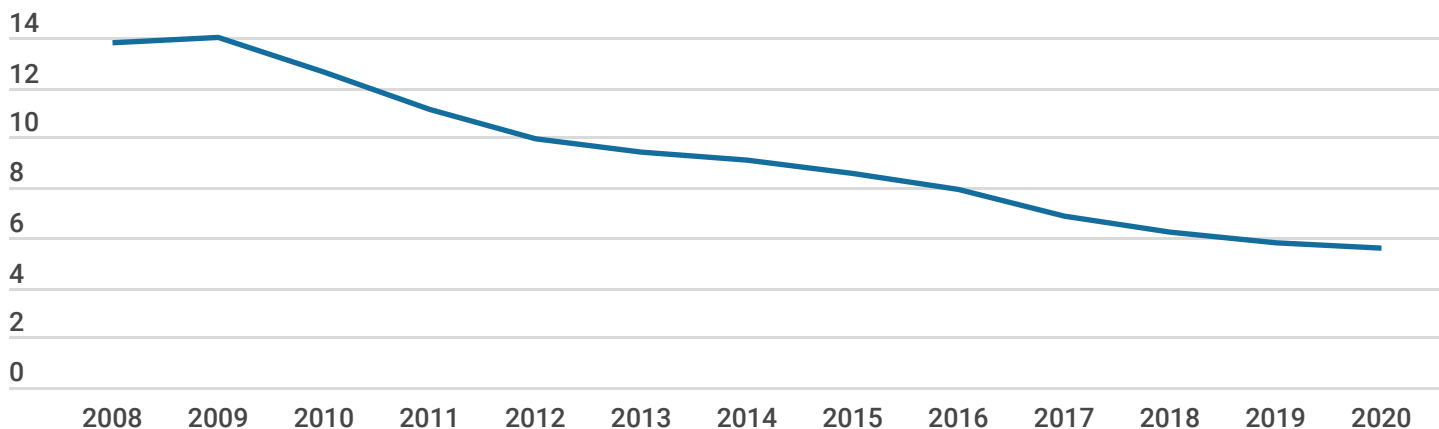
შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი

SDG 3.7.2-ის შესაბამისად, 2030 წლისთვის შობადობის მაჩვენებელი 1000 ქალზე მოზარდებში (10-14 წლის და 15-19 წლის) უნდა შემცირდეს 40%-ით (საქართველოში 2015 წელს ეს მაჩვენებელი 51.0 იყო). მსოფლიოში 2000 წელს მოზარდების შობადობის მაჩვენებელი 1000 ქალზე იყო 56, შემდგომ 2015 წლისთვის აღინიშნა მაჩვენებლის კლება 45-მდე და 2019 წელს გაუტოლდა 44-ს 1000 ქალზე². 2020 წელს ეს მაჩვენებელი საქართველოში 29-ს უდრიდა, 2015-2020 წლებში კლებამ 43% შეადგინა.

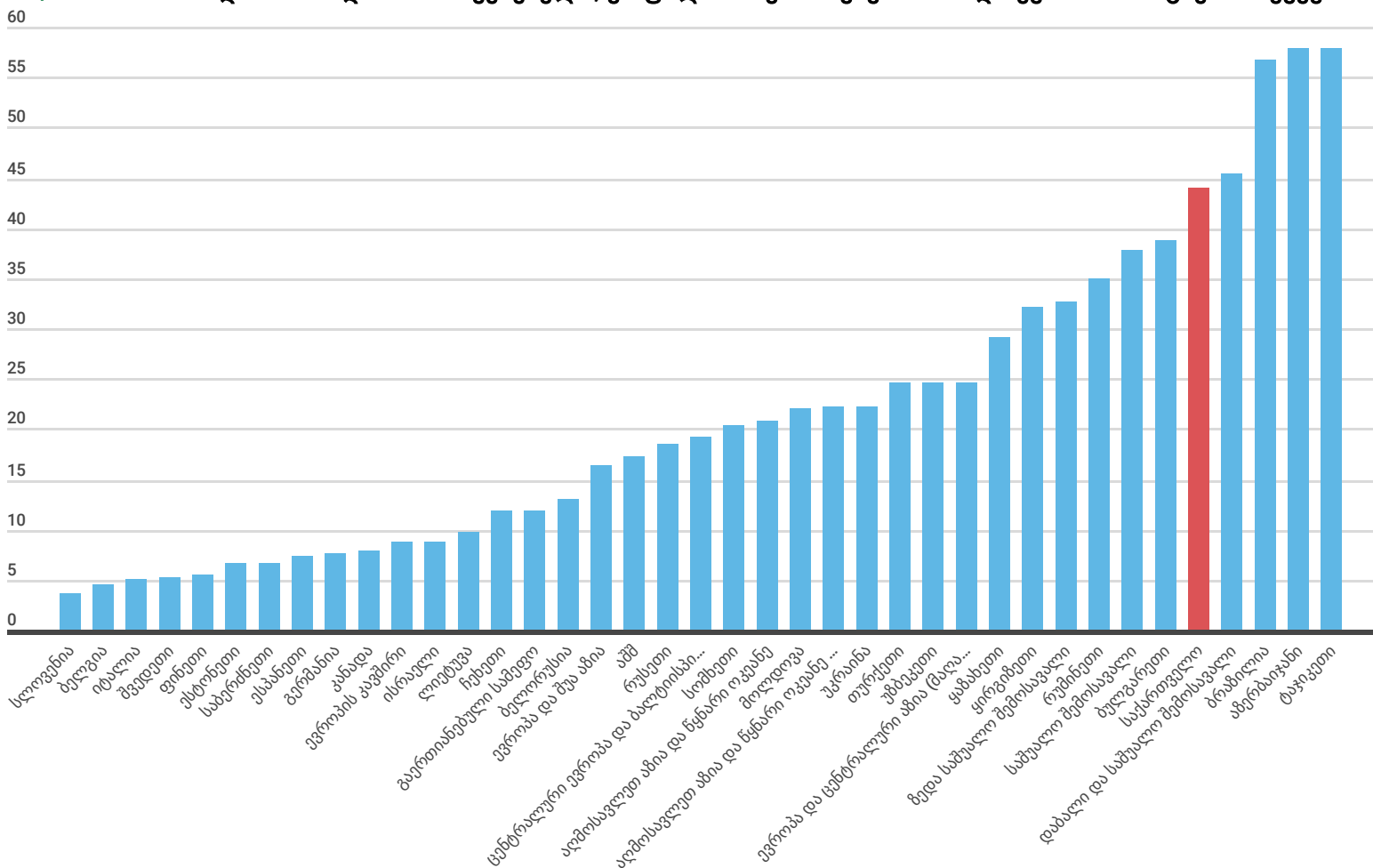
20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ცოცხალშობილი ბავშვების წილი ცოცხალშობილთა საერთო რაოდენობიდან, საქართველო

სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი, ყოფილი საბჭოთა კავშირისა და ევროპის ზოგიერთი ქვეყანა

https://data.worldbank.org/indicator/SP.ADO.TERT?most-recent_year_desc=true

² <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg3>

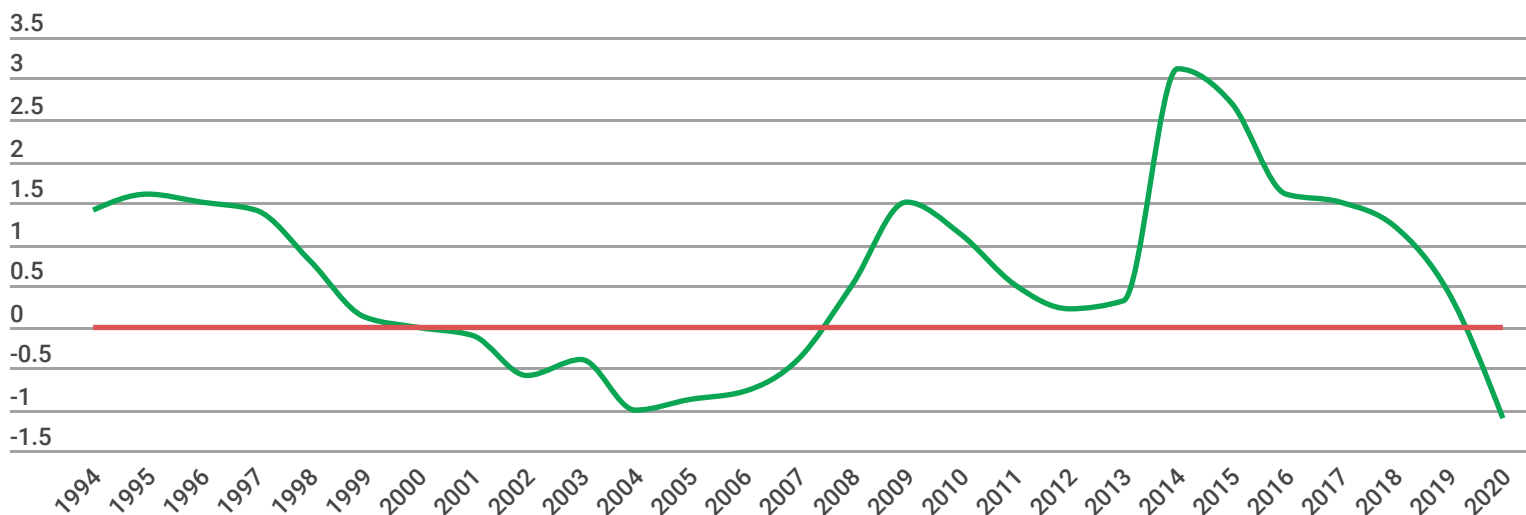
ბუნებრივი მატება

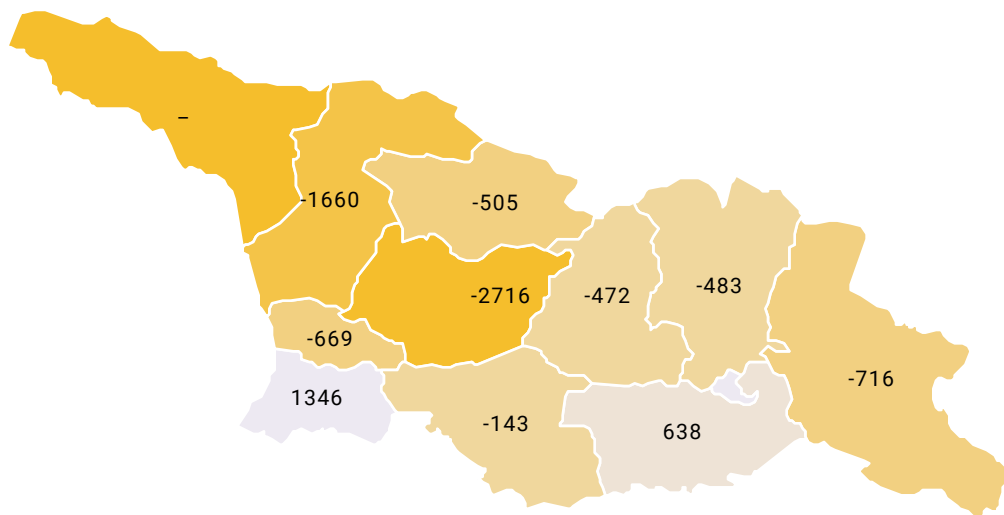
საქართველოში 2020 წელს დაფიქსირდა უარყოფითი ბუნებრივი მატება (მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე -1.1). დადებითი ბუნებრივი მატება აღინიშნა მხოლოდ 3 რეგიონში: აჭარაში, თბილისსა და ქვემო ქართლში.

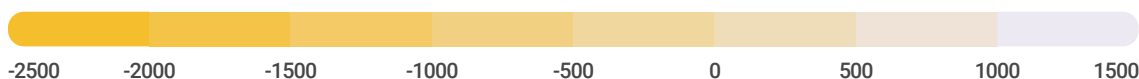
ბუნებრივი მატების კოეფიციენტი 1000 მოსახლეზე, საქართველო

ბუნებრივი მატება რეგიონების და თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით (კაცი)

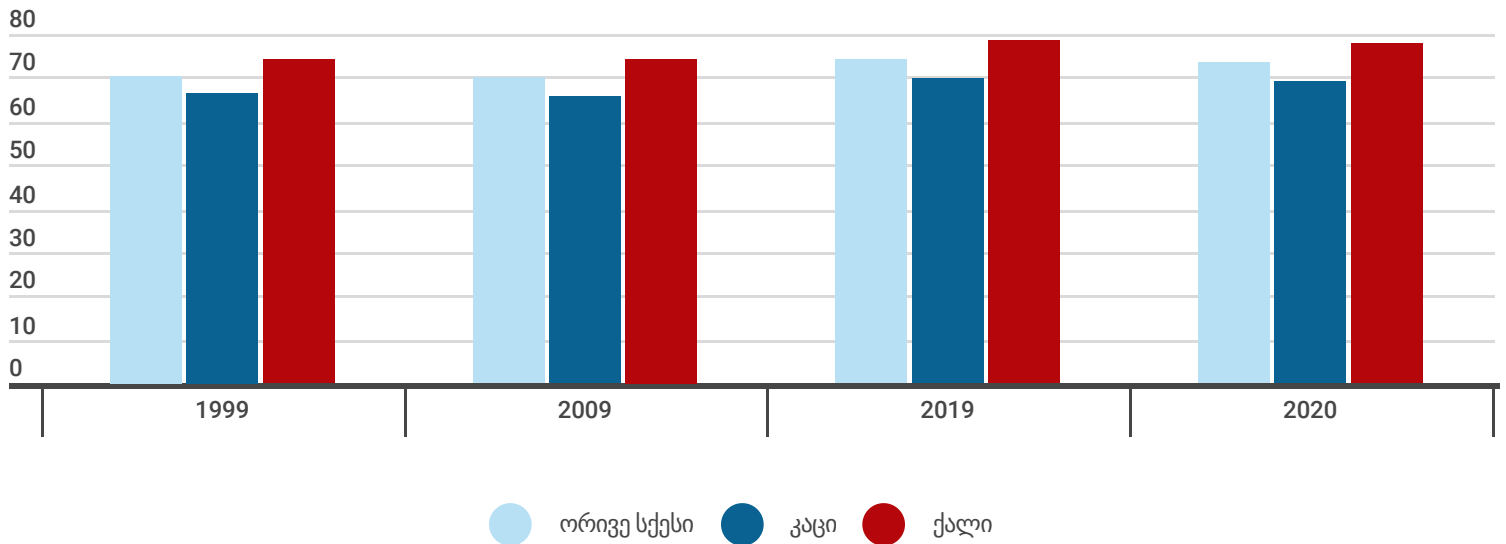

რეგიონი, თვითმმართველი ერთეული	2020
საქართველო	-4017
თბილისის მუნიციპალიტეტი	1393
აფხაზეთის არ	-
აჭარის არ	1346
გურია	-699
იმერეთი	-2716
კახეთი	-716
მცხეთა-მთიანეთი	-483
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	-505
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	-1660
სამცხე-ჯავახეთი	-143
ქვემო ქართლი	638
შიდა ქართლი	-472

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას, საქართველო

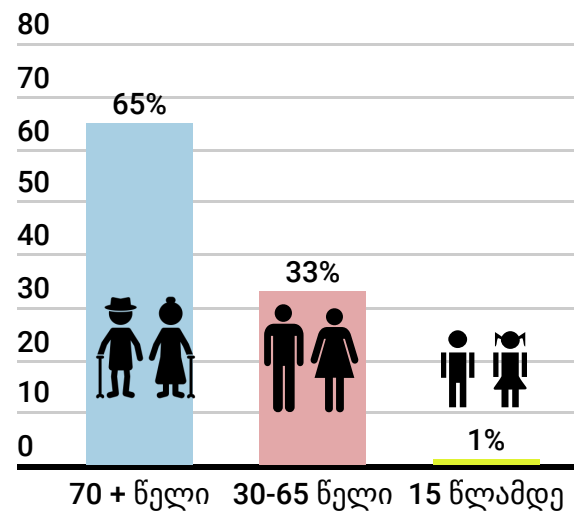
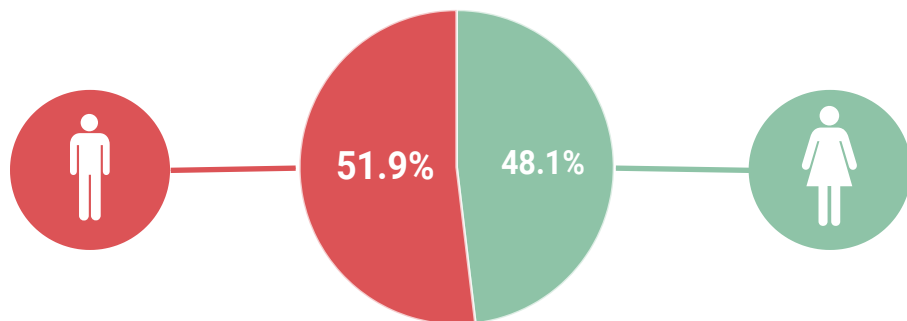

სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

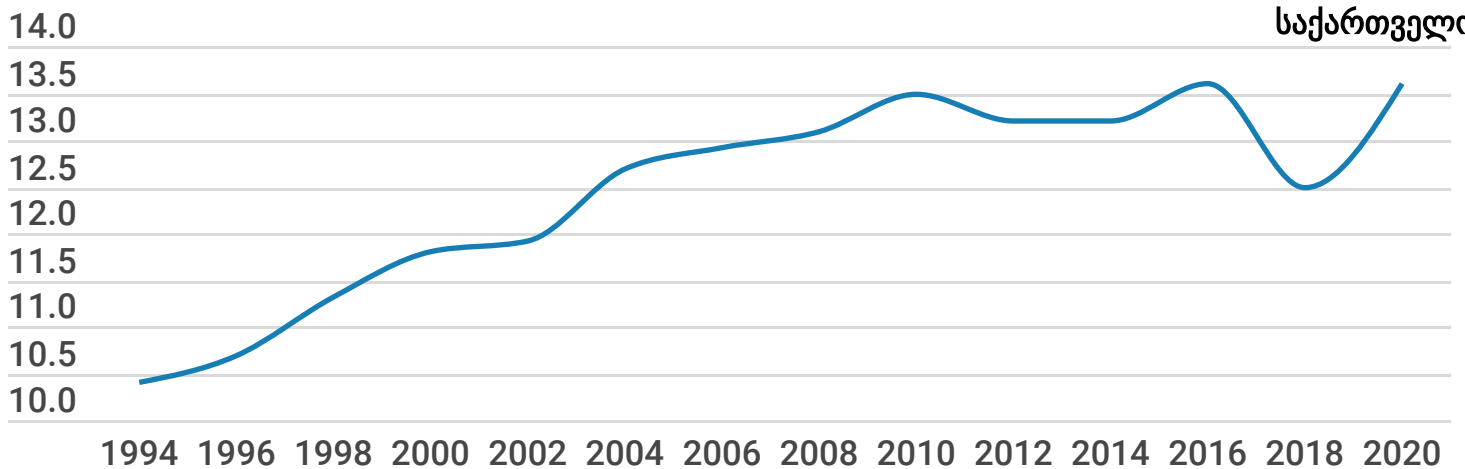
სიკვდილიანობა

2020 წელს საქართველოში გარდაიცვალა 50537 ადამიანი (სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1 000 მოსახლეზე - 13.6):

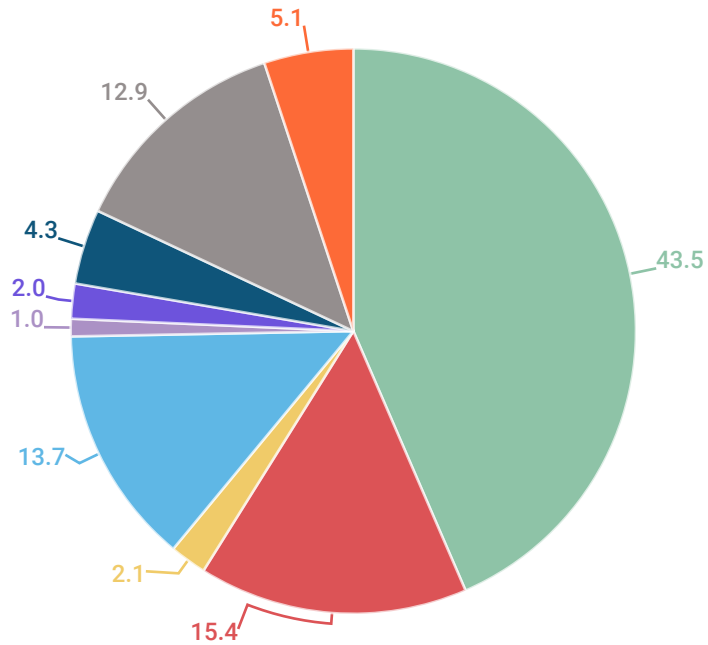
სიკვდილიანობის ზოგადი მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე, საქართველო

სიკვდილიანობის სტრუქტურა, საქართველო 2020

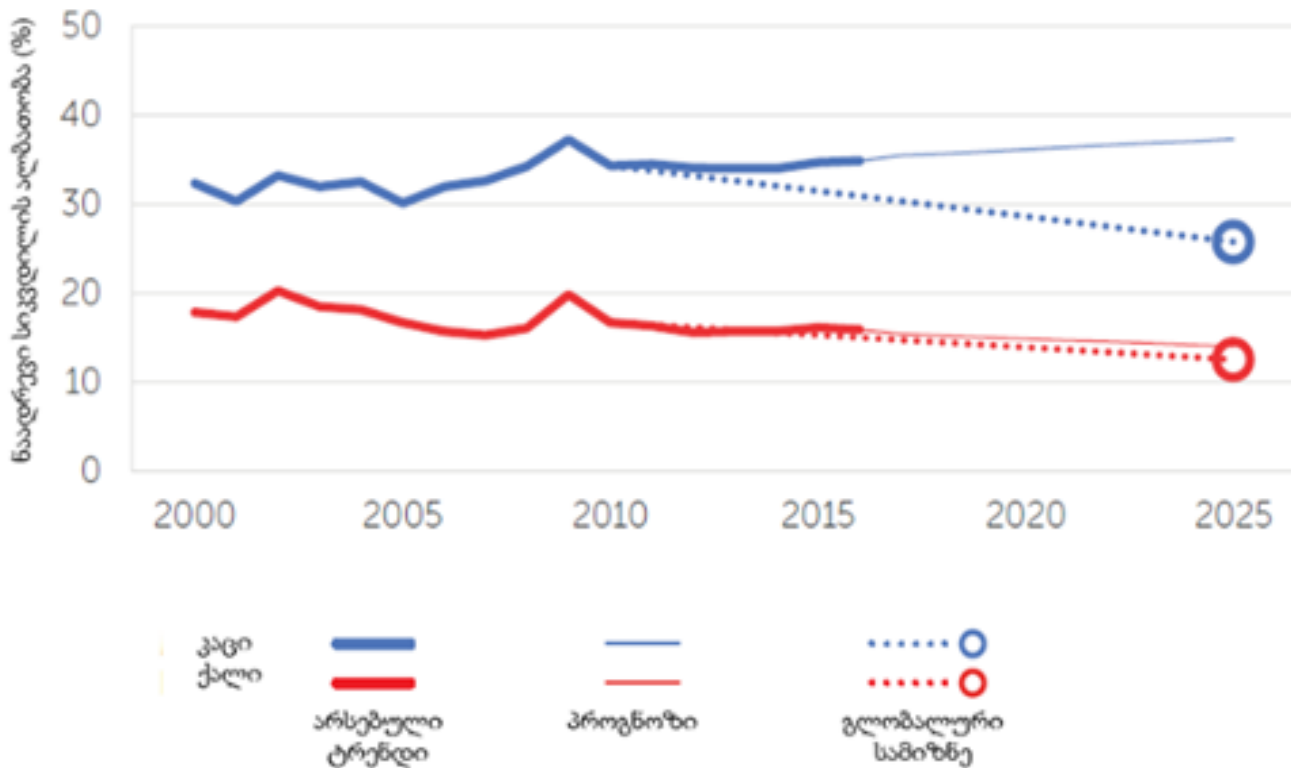
- სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები
- ავთვისებიანი სიმსივნეები
- გადამდები ავადმყოფობები, დედათა სიკვდილი, პერინატალური მდგომარეობები, კვებითი დარღვევები
- სხვა არაგადამდები ავადმყოფობები
- ქრონიკული რესპირატორული ავადმყოფობები
- დიაბეტი
- ტრავმული დაზიანებები
- სიმპტომები, უცნობი მიზეზები
- კოვიდი

📌 გლობალურად არაგადამდებ დაავადებებზე სიკვდილიანობის ტვირთის 71% მოდის, საქართველოში - 80%.

არაგადამდებ დაავადებებთან დაკავშირებული ნაადრევი სიკვდილის რისკი (%), საქართველო, 2018

World Health Organization -Noncommunicable Diseases (NCD) Country Profiles, 2018

დედათა და ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა

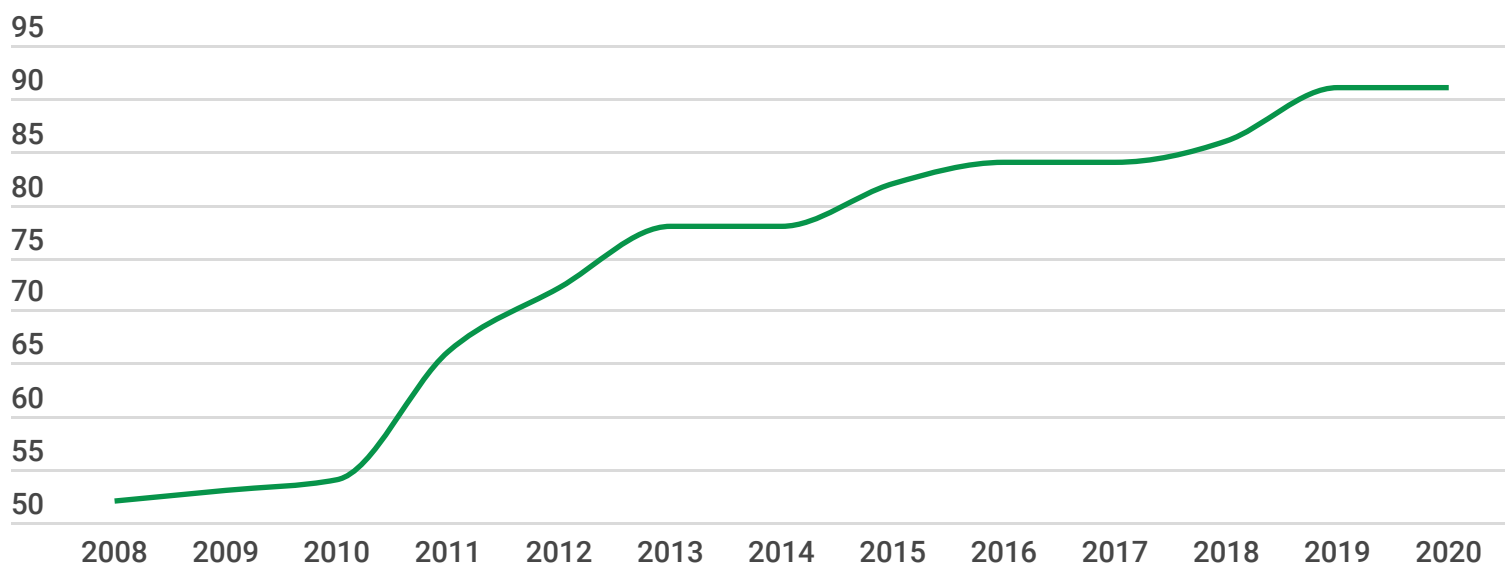
რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ძირითადი მაჩვენებლები, საქართველო

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ანტენატალური 4 სრული ვიზიტით მოცვა	88.3%	81.2%	85.0%	81.0%	83.0%	85.2%
ანტენატალური 8 სრული ვიზიტით მოცვა	-	-	11%	22%	42%	34.9%
ანტენატალური 1 სრული ვიზიტი მაინც	99.5%	99.4%	94.4%	94.3%	95.3%	96.0%
ანტენატალური მომსახურებისთვის დროული მიმართვა	83.0%	85.0%	89.1%	89.0%	90.7%	86.7%
მშობიარობათა რაოდენობა	58830	55940	52660	50468	47571	45798
დროულად მშობიარობის წილი	82.1%	81.9%	86.8%	92.0%	91.7%	91.3%
ფიზიოლოგიური მშობიარობის წილი	55.0%	52.7%	52.4%	55.0%	58.0%	58.4%
ჩარევით მშობიარობათა (საკეირო კვეთა, მაშებითა და ვაკუუმ-ექსტრაქციით მშობიარობა და სხვა) წილი	45.0%	47.3%	47.6%	44.6%	42.0%	41.6%
კვალიფიციური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების წილი	99.8%	99.9%	99.9%	99.9%	99.8%	99.8%
აბორტი	32428	28720	24937	22733	21559	19039
მათ შორის ხელოვნური აბორტის წილი	77%	74%	64%	62%	62%	61%

ანტენატალური მეთვალყურეობა

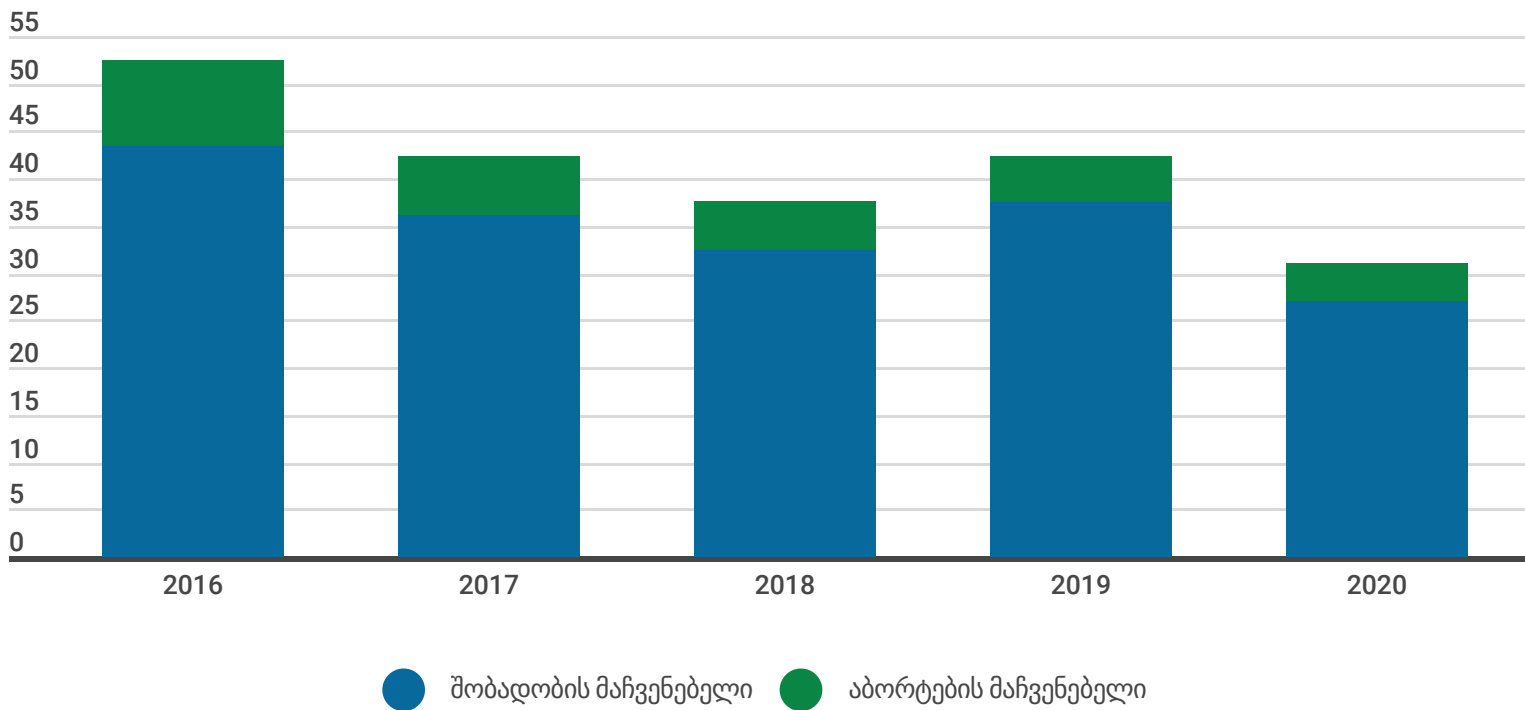
ანტენატალურ მეთვალყურეობაზე დროული (პირველ ტრიმესტრში) მიმართვიანობის წილი (%), საქართველო

მოზარდთა ორსულობა (SDG 3.7.2) და მშობიარობა

მოზარდთა ორსულობის მაჩვენებლები (15-19 წლის 1000 ქალზე),
საქართველო

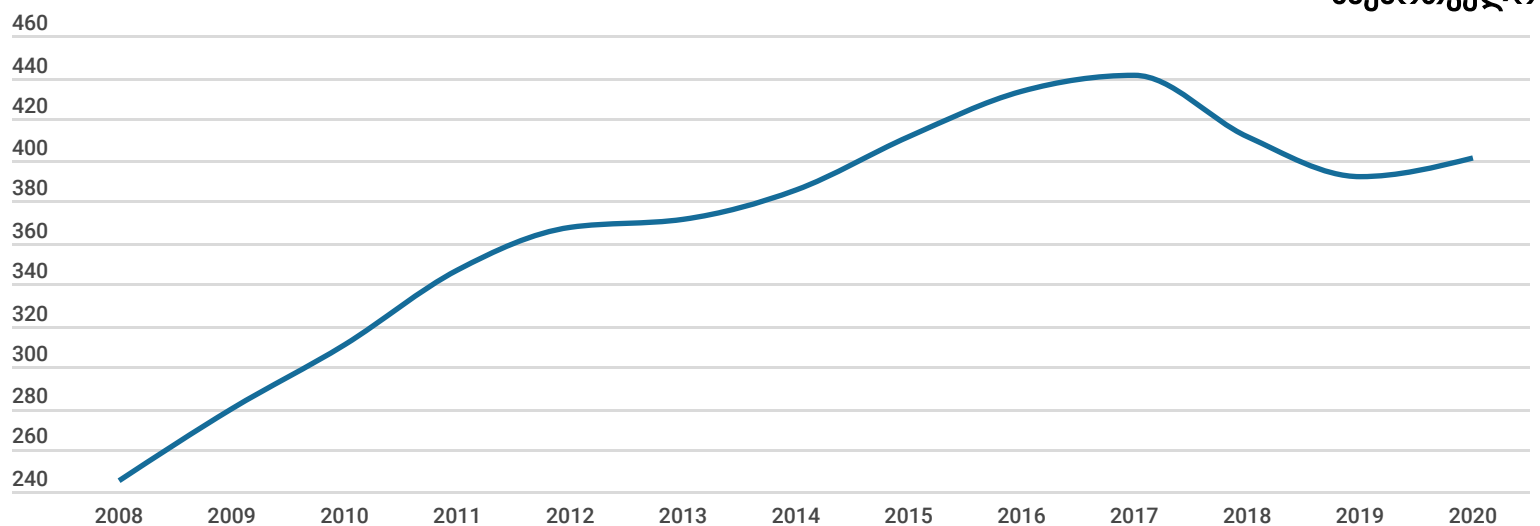
საკეისრო კვეთა

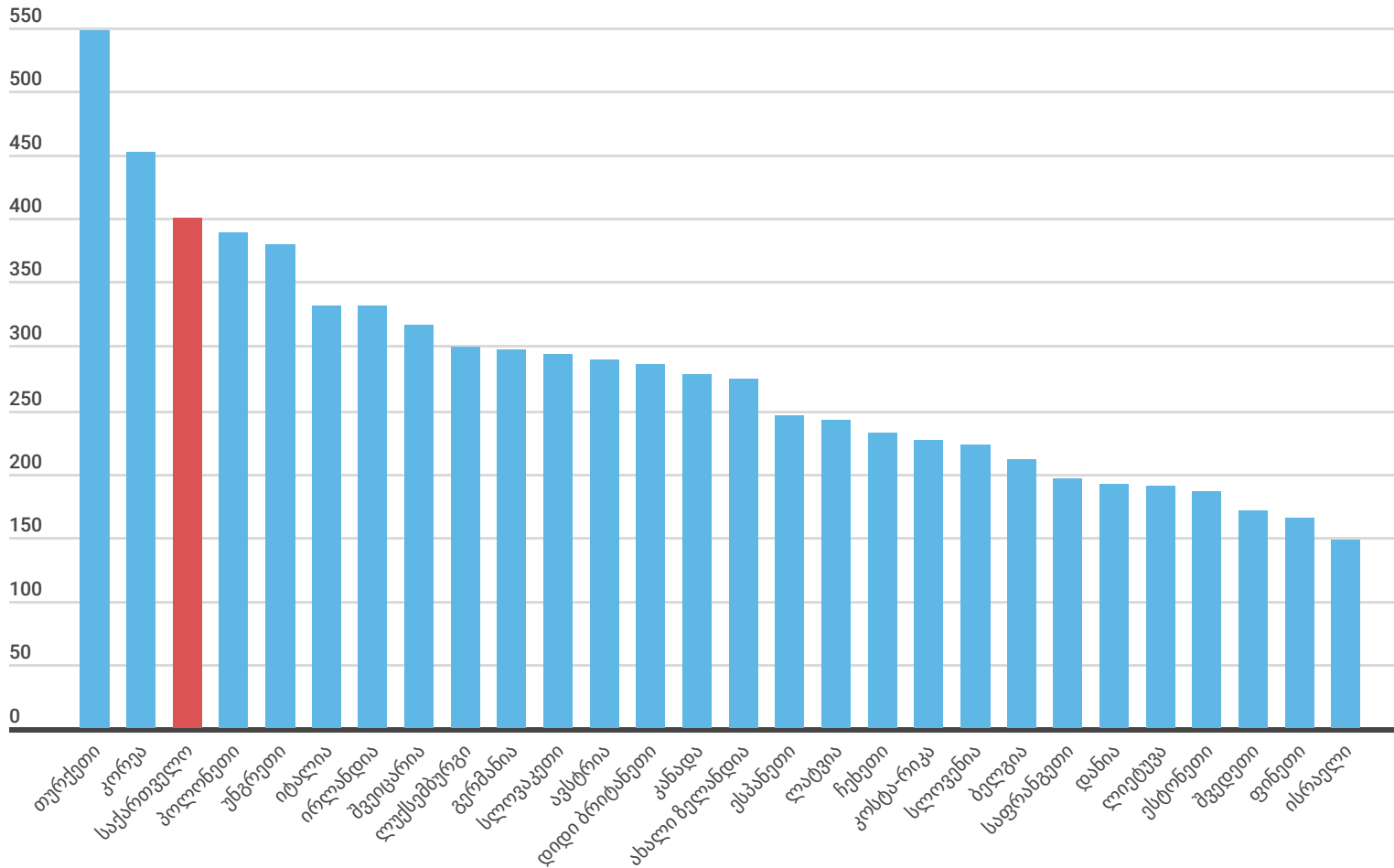
2020 წელს საქართველოში საკეისრო კვეთით მიღებული მშობიარობების წილი 40,6% შეადგენდა მშობიარობების საერთო რაოდენობაში.

საკეისრო კვეთა, მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე,
საქართველო

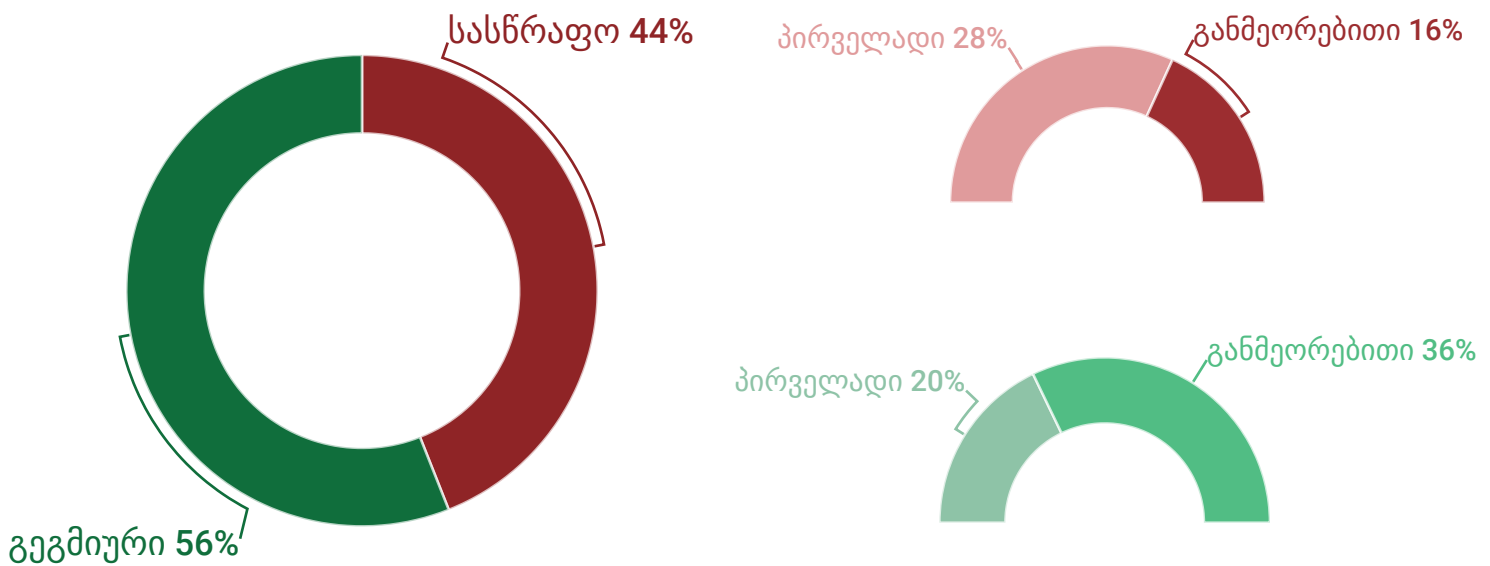

საკეისრო კვეთა, მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი³

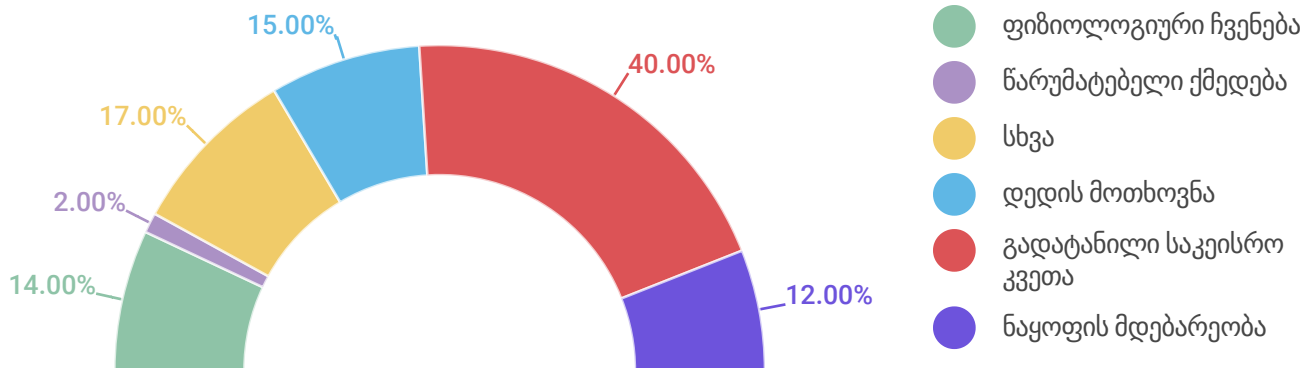

<https://data.oecd.org/healthcare/caesarean-sections.htm>

საკეისრო კვეთა, საქართველო

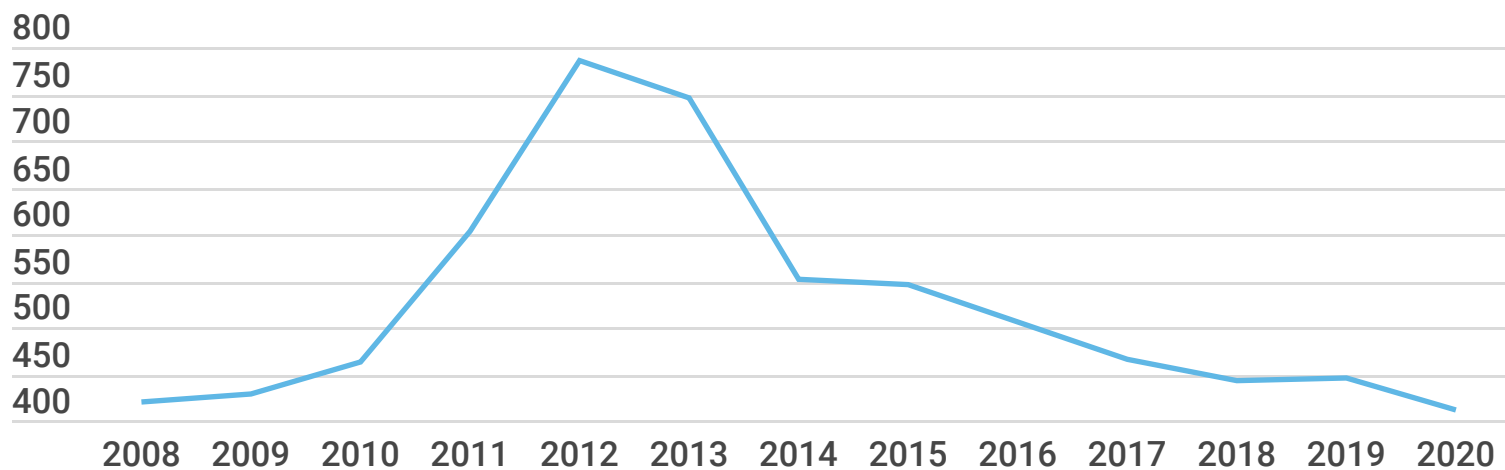
³ გამოქვეყნდა 2021 წელს

აბორტი

მსოფლიოში აბორტების დონის დათვლა საკმაოდ რთულია, ვინაიდან ბევრ ქვეყანაში არ ხდება აბორტების აღრიცხვა და, შესაბამისად, საერთაშორისო დონეზე ანგარიშგების წარდგენა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ ქვეყნებს, სადაც აბორტი აკრძალულია კანონმდებლობით. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 193 წევნიდან 58-ში აბორტი ლეგალიზებულია და კანონით მხოლოდ 7 ქვეყანაშია აკრძალული.

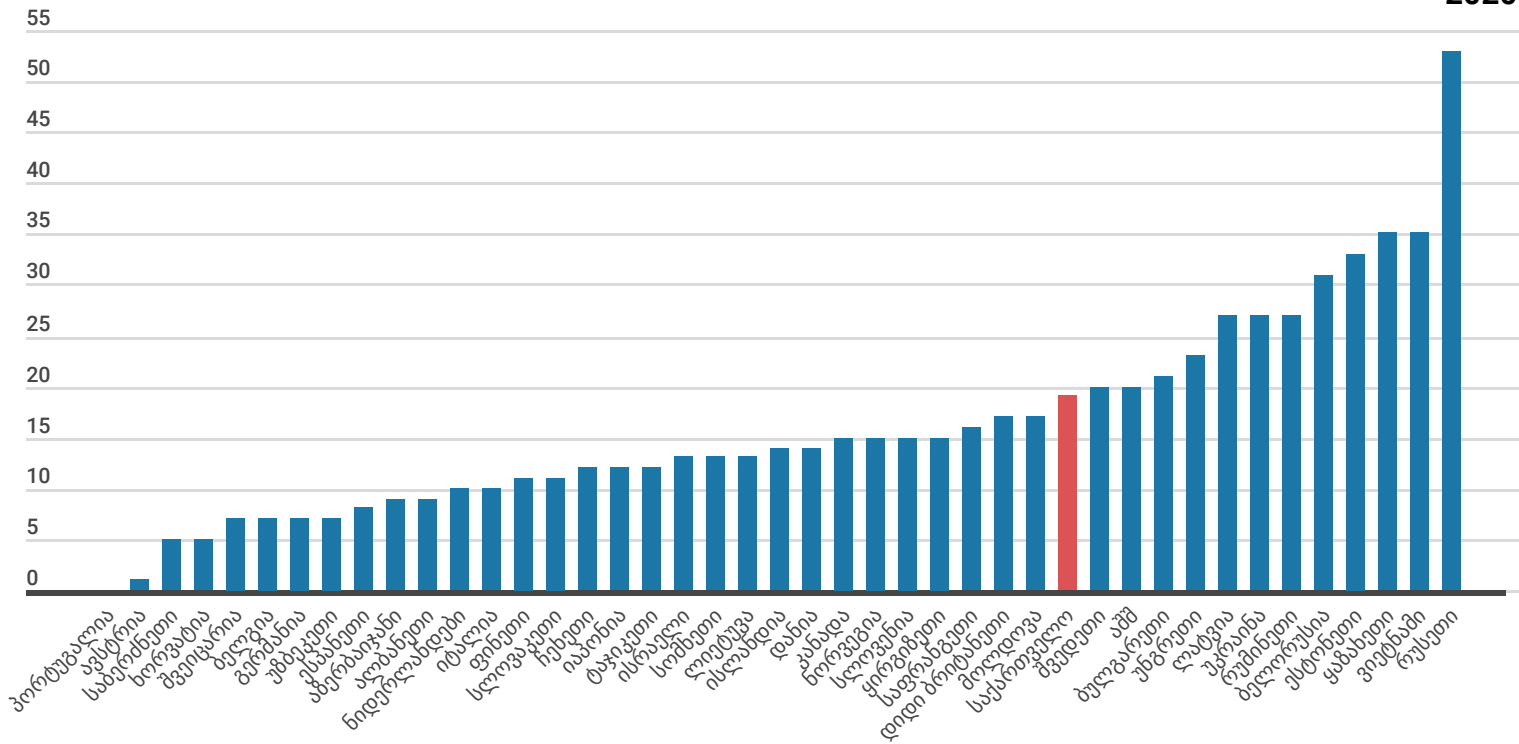
აბორტების მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, საქართველო

აბორტების მაჩვენებელი რეპროდუქციული ასაკის 1000 ქალზე საქართველოში შუალედურ პოზიციას იკავებს ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს შორის და აღემატება განვითარებული ქვეყნების მაჩვენებლებს.

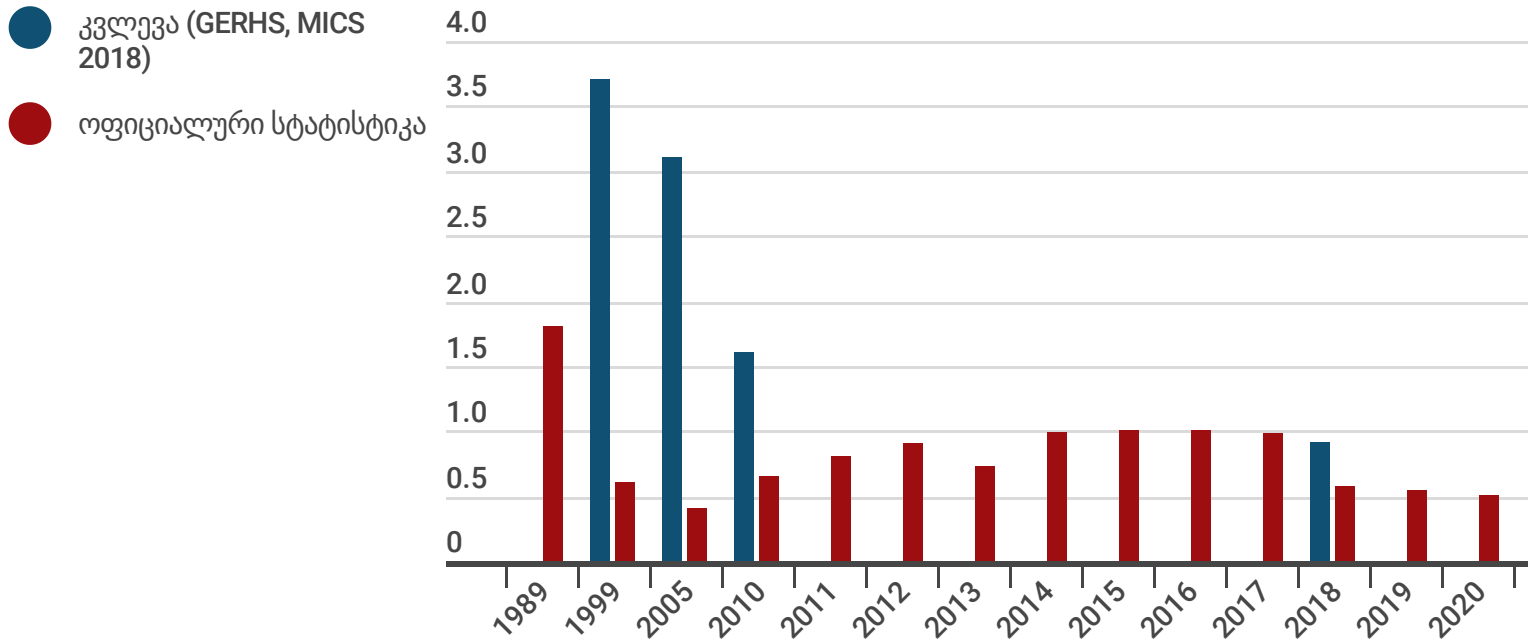
აბორტების მაჩვენებელი რეპროდუქციული ასაკის 1000 ქალზე, 2020

<https://worldpopulationreview.com/country-rankings/abortion-rates-by-country>

ხელოვნური აბორტის ჯამობრივი კოეფიციენტი (TIAR), საქართველო

- ხელოვნური აბორტი
- თვითნებითი აბორტი

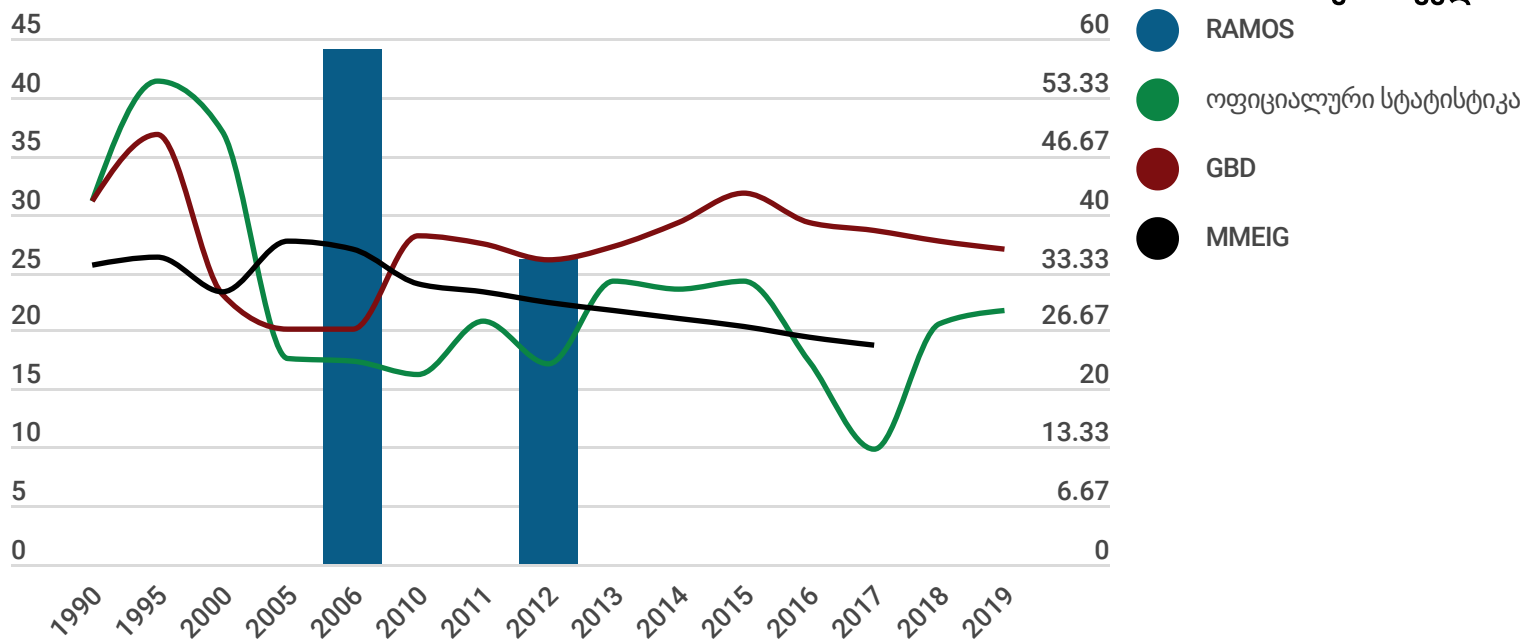
დედათა სიკვდილიანობა (SDG 3.1.1)

დედათა სიკვდილიანობის გლობალური სამიზნე მაჩვენებელი
100 000 ცოცხალშობილზე 2030 წლისთვის - <70-ზე (SDG 3.1.1)

საქართველოს სამიზნე მაჩვენებელი 100 000 ცოცხალშობილზე
2030 წლისთვის = 12

დედათა სიკვდილიანობა 100 000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

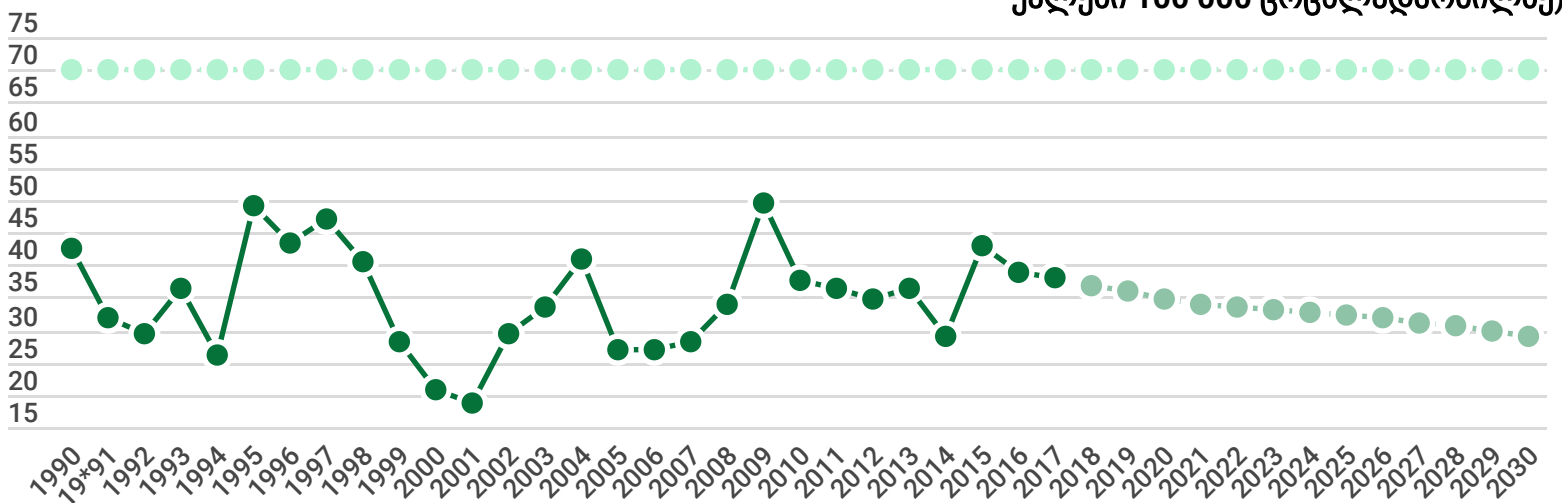

დაავადებათა კონტროლის ცენტრი, საქსტატი

ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ჯანმრთელობის გამოძვების და შეფასების ინსტიტუტის პროგნოზული გათვლებით, საქართველოში დედათა სიკვდილიანობის კლების ტენდენცია გაგრძელდება, თუმცა ქვეყნის მაჩვენებელი სავარაუდოდ 28.8-ს (CI 19.0-43.0) მიაღწევს 100 000 ცოცხალშობილზე.

დედათა სიკვდილიანობა, საქართველო (მაჩვენებელი 10-54 წლის ქალები 100 000 ცოცხალშობილზე)

<https://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

Made with

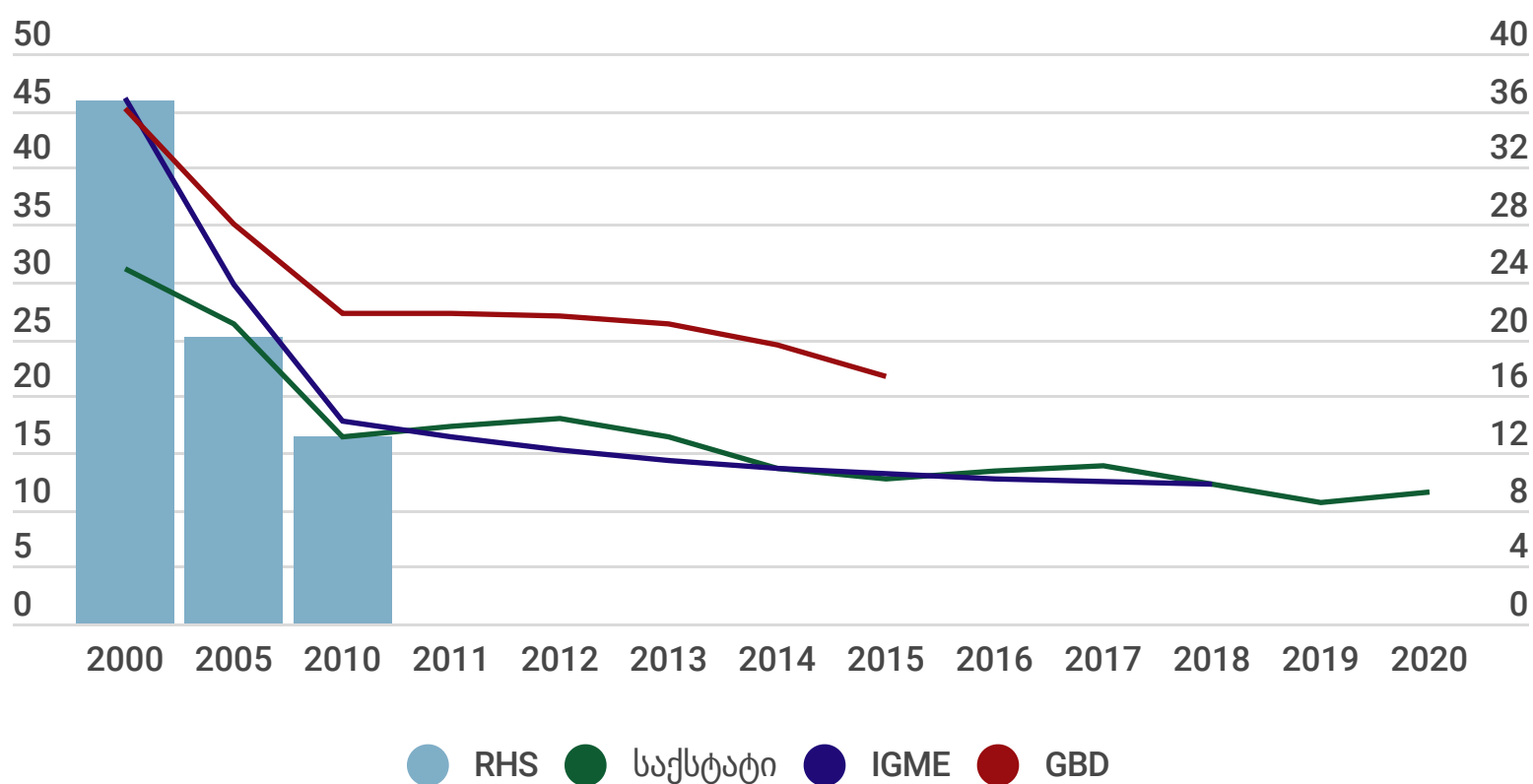
0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა

საქართველოში 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელმა წარმატებით მიაღწია ათასწლეულის განვითარების მიზანს, როგორც ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, ასევე საერთაშორისო ექსპერტთა (ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი - IGME) შეფასებებით.

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა სხვადასხვა წყაროს მიხედვით, საქართველო

დაავადებათა კონტროლის ცენტრი, საქსტატი

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის გლობალური სამიზნე მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე 2030 წლისთვის ≤ 25 -ზე (SDG 3.2.1)

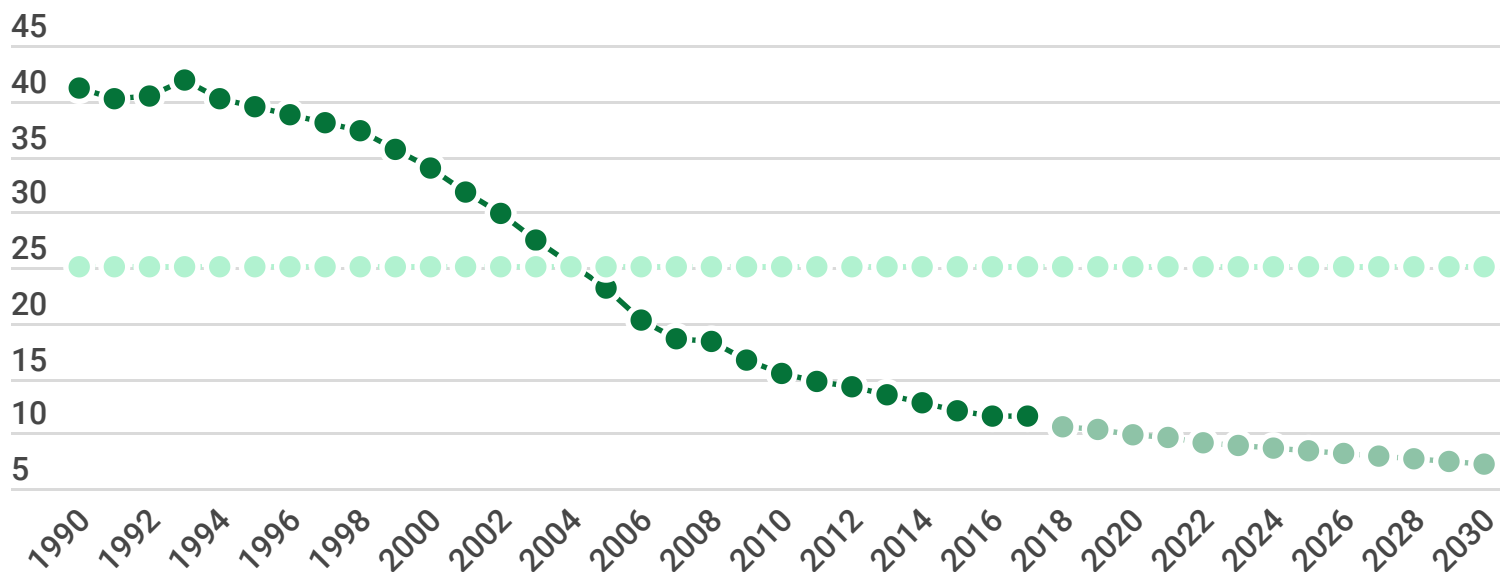
საქართველოს სამიზნე მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე 2030 წლისთვის = 6

IHME-ს პროგნოზული გათვლებით, საქართველოში 0-დან 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი კლების ტენდენციას შეინარჩუნებს

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, საქართველო

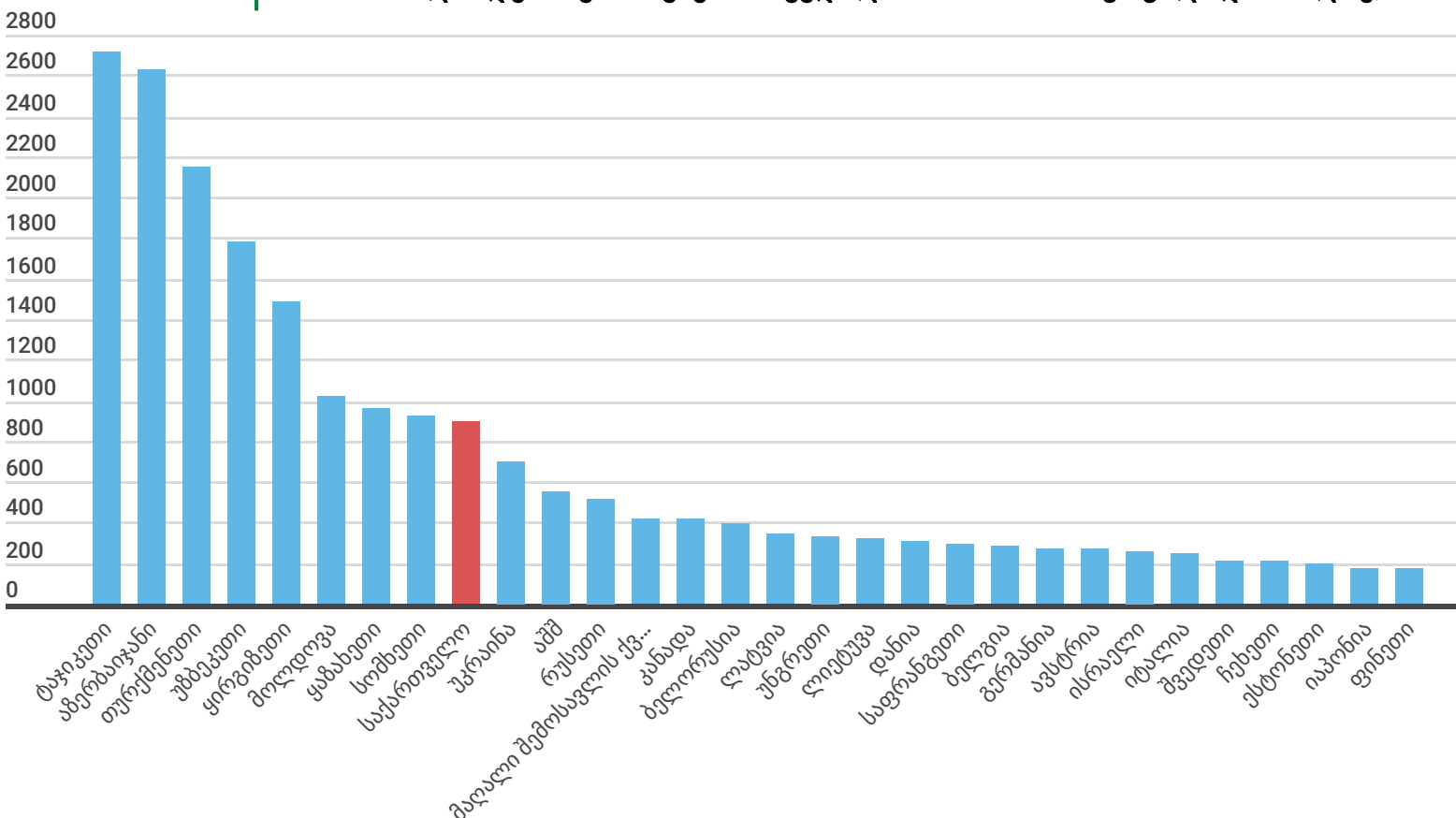
<http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

საქართველოში 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი აღემატება ევროპის ქვეყნების მაჩვენებლებს, ხოლო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს შორის შუალედურ პოზიციას იკავებს.

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 100000 ცოცხლადშობილზე, 2019

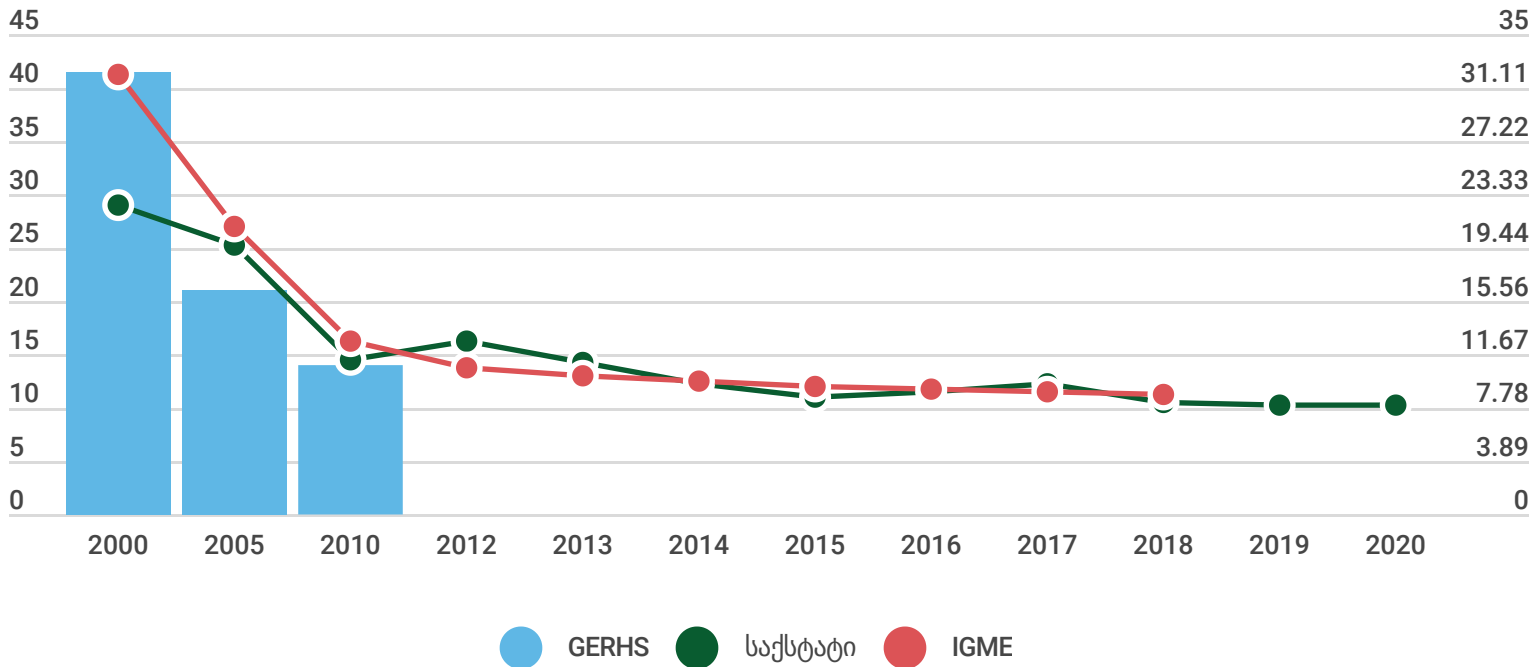
<http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

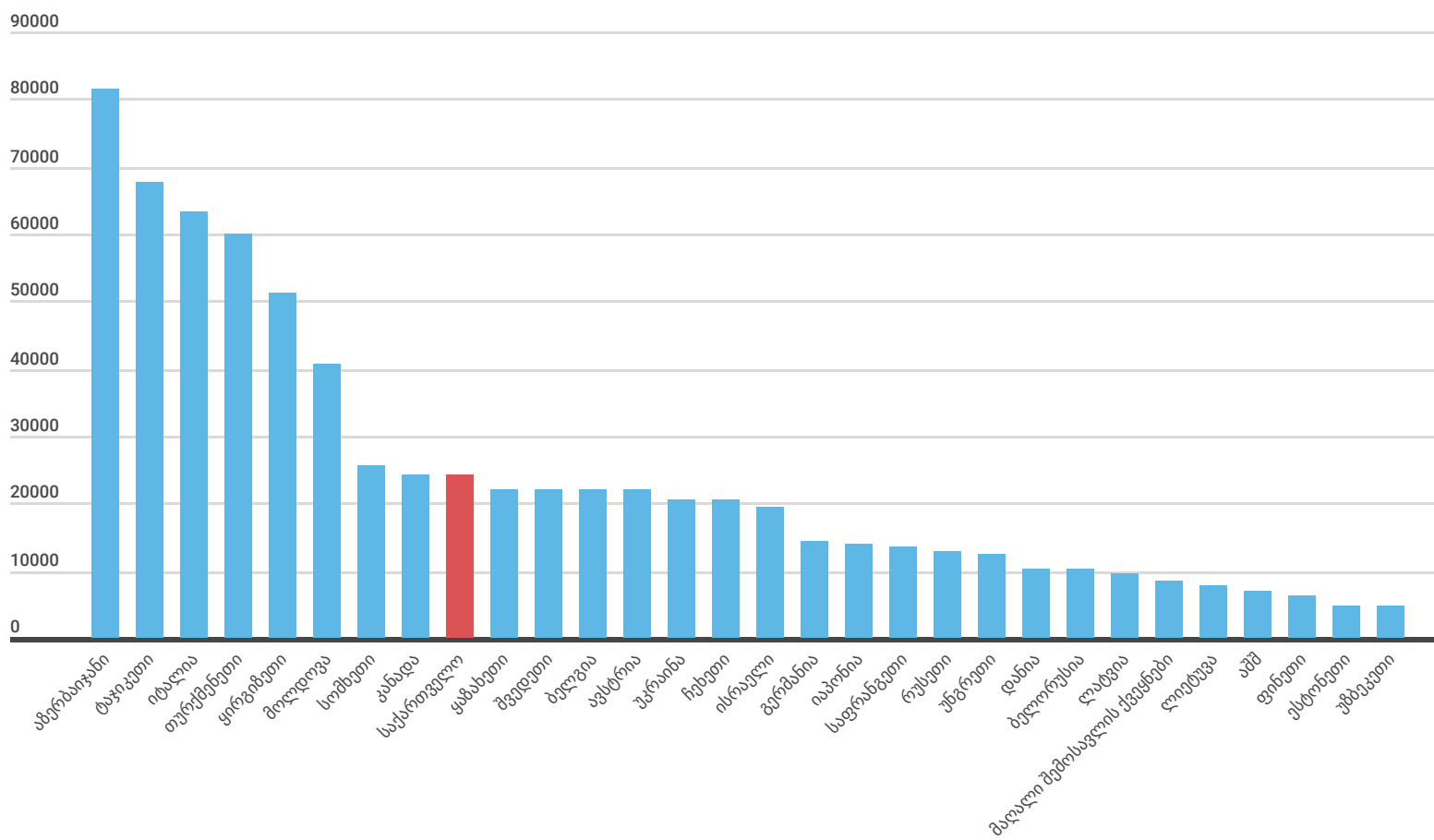
0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობაში 70.2% ერთ წლამდე ბავშვებზე მოდის.

0-დან 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა, საქართველო

0-დან 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 100000 ცოცხლადშობილზე, 2019

<http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

Made with

infogram

ნეონატალური სიკვდილიანობის გლობალური სამიზნე მაჩვენებელი
1000 ცოცხლადშობილზე 2030 წლისთვის = <12-ზე (SDG 3.2.2)

საქართველოს სამიზნე მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე
2030 წლისთვის = 5

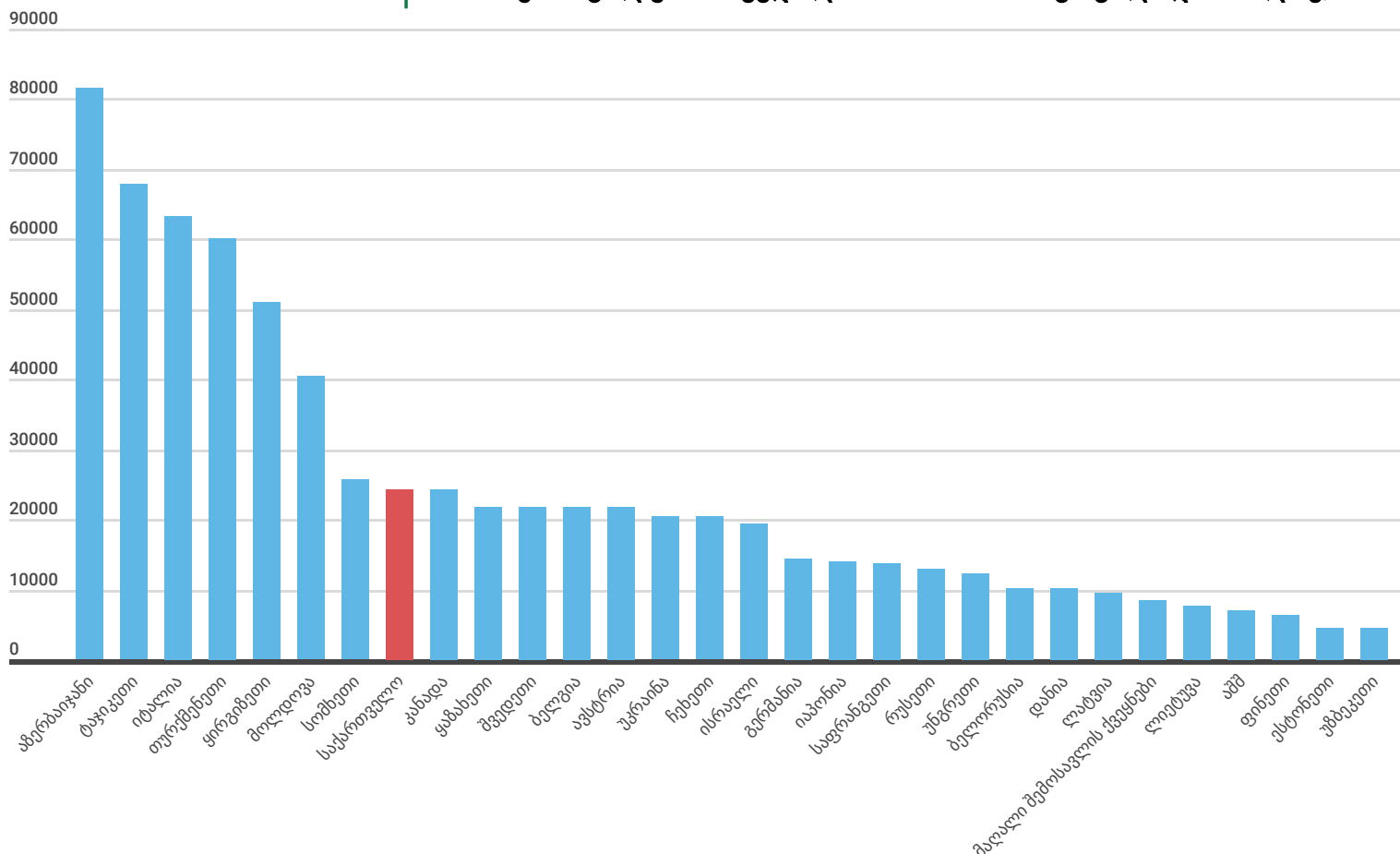

პერინატალური და ნეონატალური სიკვდილიანობა, საქართველო

	2017	2018	2019	2020
მკვდრადშობადობა 1000 დაბადებულზე	9.4	8.5	9.4	8.7
ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე	4.5	3.2	2.8	3.0
გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე	2.3	1.7	2.4	2.1
პერინატალური სიკვდილიანობა 1000 დაბადებულზე	13.8	11.7	12.1	11.7

ნეონატალური სიკვდილიანობა 100000 ცოცხლადშობილზე, 2019

<http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ჯანდაცვის რესურსები, საქართველო

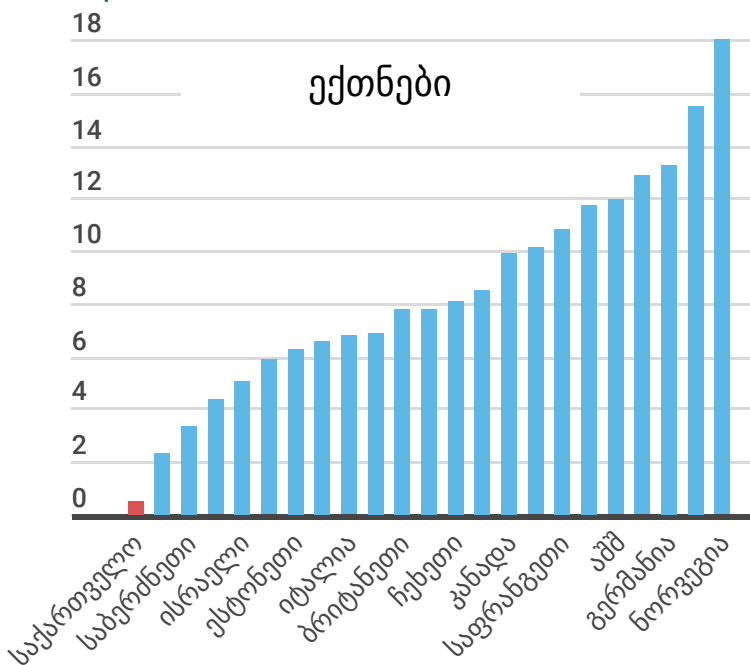
	2018	2019	2020
ექიმების რაოდენობა (სტომატოლოგების ჩათვლით)	30998	31746	25429
ექიმებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	831.9	853.3	683.1
საექთნო პერსონალის რაოდენობა	17862	19613	22126
ექთნებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	479.3	527.2	594.4
პოსპიტალური საწოლების რაოდენობა	15909	17471	18580
საწოლებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	426.9	469.6	499.4
მიმართვა ექიმთან	12067282	13469592	12807695
ექიმის ვიზიტი ბინაზე	190544	181889	152706
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	273	266	265
პოლიკლინიკური დაწესებულებების რაოდენობა	2283	2280	2283
ანტენატალური სერვისების მიმწოდებელი დაწესებულებები	352	291	307
სასწრაფო დახმარების სადგურების რაოდენობა	73	71	78
სისხლის გადსხმის სადგურების რაოდენობა	20	22	20
სოფლის ექიმი-მეწარმეს რაოდენობა	1267	1269	1265

საქართველოში ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის, ევროკავშირის და დსთ ქვეყნების მაჩვენებლებს. საქართველოში ექთნებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები თითქმის ყველაზე დაბალია ევროპის რეგიონის და დსთ-ს ქვეყნებთან შედარებით.

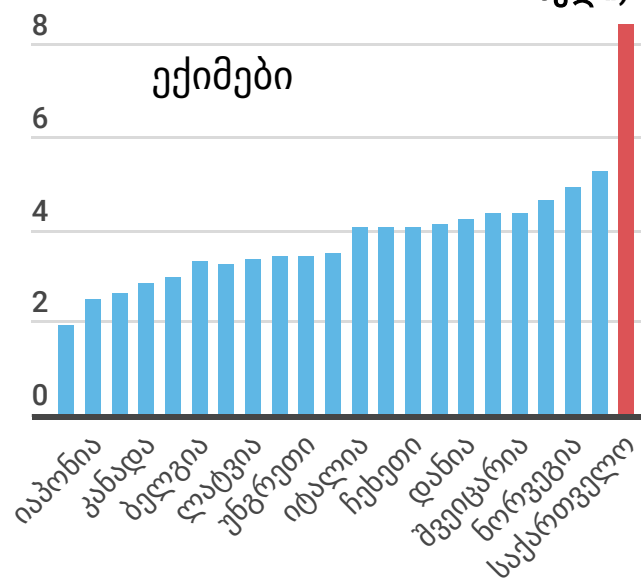

ექიმებით და ექთნებით უზრუნველყოფა 1000 მოსახლეზე (ბოლო ხელმისაწვდომი წელი)⁴

ექთნები

ექიმები

<https://data.oecd.org/healthres/nurses.htm>

ევროპის რეგიონის და ევროკავშირის ქვეყნებში ერთ ექიმზე საშუალოდ 2-2.7 ექთანი მოდის და ამ მაჩვენებლის ზრდა პოზიტიურ ტენდენციად არის მიჩნეული. საქართველოში ეს მაჩვენებელი 0.9-ს შეადგენს.

⁴საქართველო 2020

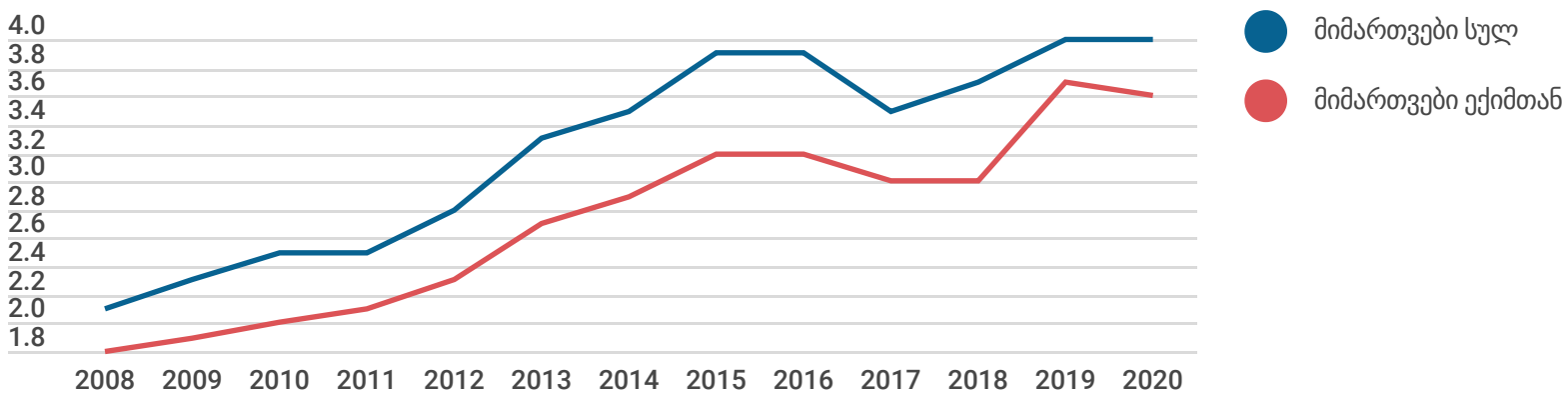
Made with

infogram

ექიმების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2020

მიმართვათა რაოდენობა ერთ სულ მოსახლეზე, საქართველო

ჰოსპიტალიზაციის და საწოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები, საქართველო, 2019 და 2020

	საწოლთა რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	დატვირთვა	დაყოვნება	ბრუნვა
2019	17471	469.6	179.5	4.9	36.5
2020	18580	499.4	190.7	5.6	34.0

მოსახლეობის სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2019 და 2020 (ჰოსპიტალიზაციითა მაღალი რისკის მქონე დაავადებებით)

	ჰოსპიტალიზაციითა რაოდენობა	
	2019	2020
სულ	545216	545246
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	102515	93749
სასუნთქი სისტემის დაავადებები	118553	80750
COVID 19	-	45344
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები	44179	42698
დაზიანება, მოწამვლა და გარე მიზეზების ზემოქმედების შედეგები	37609	35823
შარდ - სასქესო სისტემის დაავადებები	26452	24887
კიბო	23723	24584
ფსიქიკური დაავადებები	11402	11564
დიაბეტი	2597	2604

ჰოსპიტალური რეგისტრის და საყოველთაო ჯანდაცვის მონაცემების გაერთიანებული ბაზა

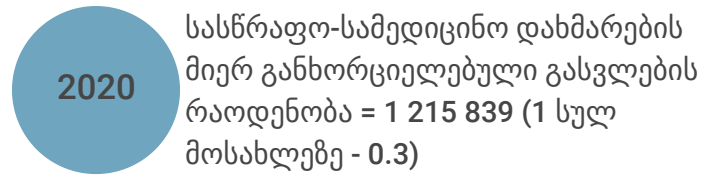
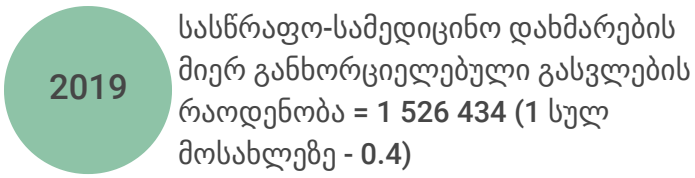

ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა სტაციონარში, საქართველო, 2019 და 2020

ქირურგიული ჩარევები ანატომიური ლოკალიზაციის მიხედვით	2019	2020
სულ	239119	166531
მათ შორის:		
ნერვული სისტემა	6737	6472
თავის ტვინი	2631	2623
ზურგის ტვინი	3483	3238
პერიფერიული ნერვული სისტემა	609	594
ენდოკრინული სისტემა	3101	2131
ფარისებრი ჯირკვალი	2984	2007
პარათირეოიდექტომია	60	48
თვალი და მისი დანამატები	38375	5849
გლაუკომის მიზეზით	1714	356
კატარაქტის მიზეზით	6567	2538
ყური, ცხვირი და ყელი	11719	8132
გული და გულმკერდის მთავარი სისხლძარღვები	15160	15091
სამკარიანი სარქველი	51	82
კორონარული არტერიების შუნტირება	2741	2140
სტენტირება	6672	8365
გულმკერდის კედელი, პლევრა, შუასაყარი, დიაფრაგმა, ტრაქეა, ბრონქები და ფილტვები	2443	1818
სარძევე ჯირკვალი	3376	2829
საჭმლის მომნელებელი სისტემა	43010	35224
შარდსასქესო სისტემა, კაცის სასქესო ორგანოები და რეტროპერიტონეალური სივრცე	14153	11953
თირკმლის გადანერგვა	13	8
წინამდებარე ჯირკვალი	1843	1255
ქალის სასქესო ორგანოები	16495	13157
სამეანო პროცედურები	23220	17892
ძვალკუნთოვანი სისტემა	25310	22883
პერიფერიული სისხლძარღვები და ლიმფური სისტემა	7969	6379
კანი	8573	6258
ორგანოების და ქსოვილების შეძენა ტრანსპლანტაციისთვის	44	40

ჰოსპიტალური რეგისტრის და საყოველთაო ჯანდაცვის მონაცემების გაერთიანებული ბაზა

სასწრაფო სამედიცინო დახმარება

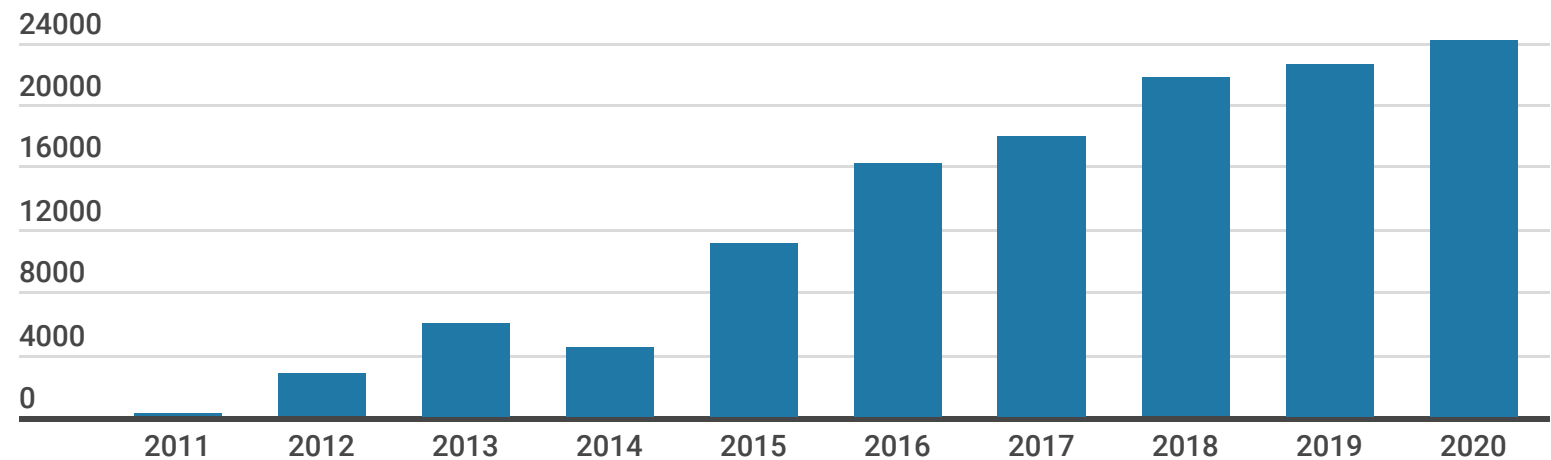
სისხლის ბანკები

• **2019** ლიცენზირებული სისხლის ბანკების რაოდენობა = 22
სისხლის დონაციების რაოდენობა = 82 048 (32.9% - უანგარო)

• **2020** ლიცენზირებული სისხლის ბანკების რაოდენობა = 20
სისხლის დონაციების რაოდენობა = 75 199 (31,8% - უანგარო)

იმუნიზაცია

🇬🇪 იმუნიზაციის სახელმწიფო პროგრამის ბიუჯეტი (ათასი ლარი)

🇬🇪 საქართველოს იმუნიზაციის კალენდარი

ვაქცინები	დოზების რაოდენობა	ჩატარების დრო
ბცვ (BCG)	1	ახალშობილები 0-5 დღე
B0 ჰეპატიტი (HepB)	1	დაბადებიდან 0-12 საათში
დცტ+ B ჰეპ+პი b +იპვ (Hib+DPaT+HepB+IPV)	3	2, 3, 4 თვე
პოლიომიელების ორალური ვაქცინა (bOPV)	2	18 თვე, 5 წელი
დიფთერია, ყივანახველა, ტეტანუსი (DPT)	3	18 თვე
დიფთერია-ტეტანუსი (DT)	1	5 წელი
ტეტანუსი-დიფთერია (TD)	1	14 წელი
წითელა, წითურა, ყბაყურა (MMR)	2	12 თვე, 5 წელი
როტავირუსული ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინა (Rota)	2	2, 3 თვე
პნევმოკოკური ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინა (PCV)	3	2, 4, 12 თვე
ადამიანის პაპილომავირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინა (აპვ/HPV)	2	10-11-12 წლის კოჰორტა

2002 წლიდან საქართველო სერთიფიცირებულია, როგორც ველური პოლიომიელიტის ვირუსისგან თავისუფალი ქვეყანა.

2019 წელს საქართველომ მიაღწია წითურას ელიმინაციას.

ბოლო წლებში იმუნიზაციის კალენდარს 6 ახალი ვაქცინა დაემატა:

2013 -- Rota ვირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინა

2014 -- PCV10

2015 -- პენტავალენტური DPT-HepB-Hib ვაქცინა ჩანაცვლდა
ჰექსავალენტური DPT-HepB-Hib-IPV ვაქცინით

2016 -- ბივალენტური ორალური პოლიოვაქცინა (bOPV)

2017 -- HPV ვაქცინაცია საქართველოს 4 ტერიტორიულ
რეგიონში (თბილისი, ქუთაისი, აჭარა, აფხაზეთი)

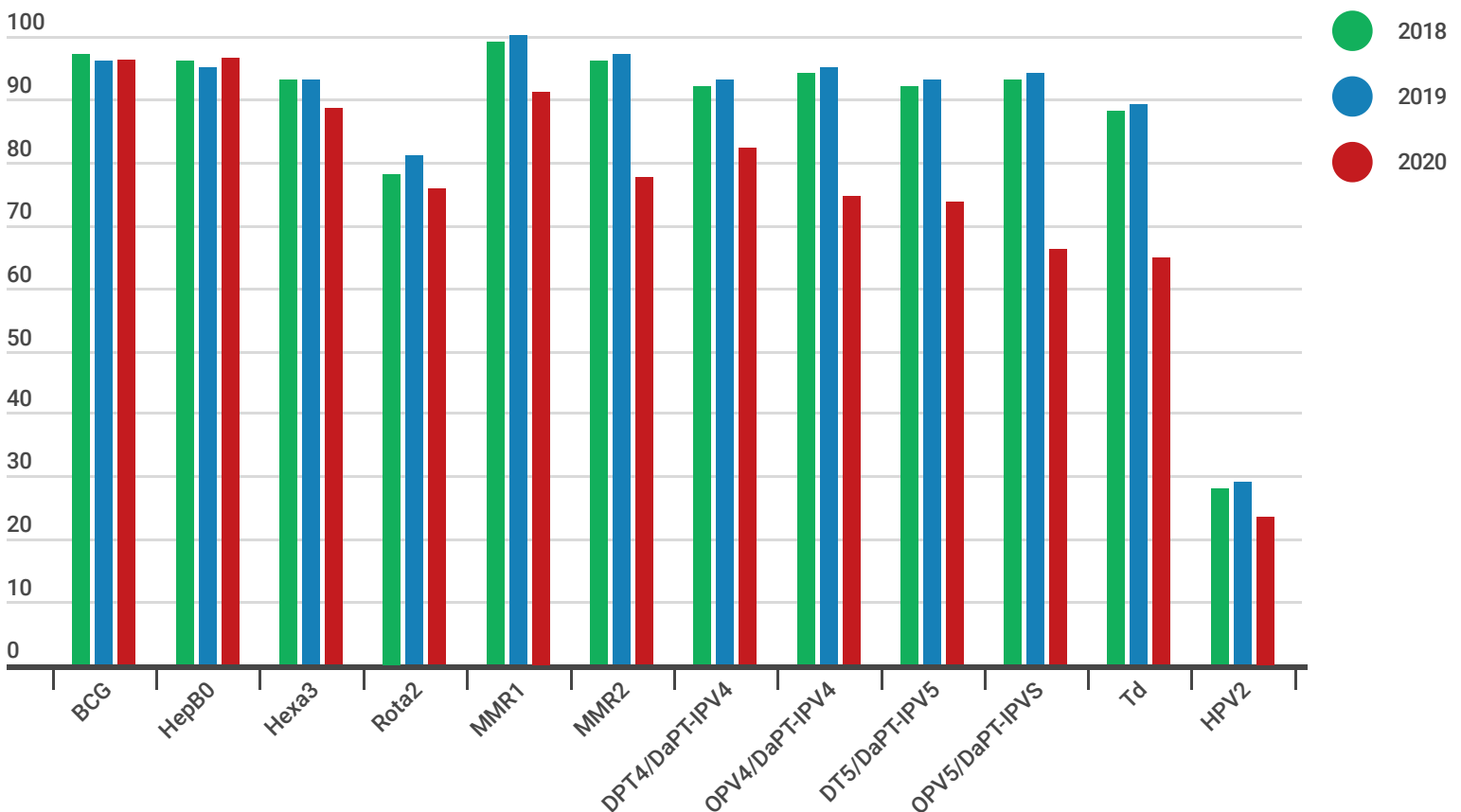
2019 -- HPV ვაქცინაცია საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე

2020 -- ივლისიდან - bOPV, DPT და DT ვაქცინები ჩანაცვლდა
ტეტრავალენტური ვაქცინით (DaPT-IPV)

2021 -- 15 მარტიდან ქვეყანაში დაიწყო Covid-19-ის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია.

იმუნიზაციით მოცვა (%), საქართველო

ინფექციური აკადემიკოსები

COVID-19

2019 წლის დეკემბერში ქალაქ ვუჰანში (ჰუბეის პროვინცია, ჩინეთი) წარმოშობილი მწვავე მძიმე რესპირატორულ სინდრომთან დაკავშირებული კორონავირუსი 2, რომელსაც COVID-19 ეწოდა, 21-ე საუკუნის მესამე ბოლონობური კორონავირუსული აფეთქებაა, როდესაც ინფექციის ადამიანიდან ადამიანზე გადაცემა მოხდა და წარმოიქმნა ჯანმრთელობის გლობალური პრობლემა.

საქართველოში COVID-19-ის გამოსავლენად PCR მეთოდის გამოყენებით ტესტირება დაიწყო 2020 წლის 30 იანვარს. 2020 წლის მაისიდან PCR ტესტირებასთან ერთად ქვეყანამ დაიწყო ანტისხეულებსა და ანტიგენზე დაფუძნებული ტესტირება გარკვეულ ჯგუფებში, თუმცა შემთხვევის დადასტურება მხოლოდ PCR ტესტირებით ხორციელდებოდა. 12 ნოემბრიდან COVID-19-ის შემთხვევის დადასტურებისთვის ქვეყანამ დაიწყო ანტიგენზე დაფუძნებული ტესტირება Ag-RDTs ტესტ სისტემებით, რომელიც ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ კვალიფიცირებულ იქნა, როგორც მაღალი მგრძნობელობის და სპეციფიურობის, ცრუ დადებითი ან უარყოფითი შედეგის მინიმალური რისკით.

საქართველოში COVID-19-ის პირველი შემთხვევა დადასტურდა 2020 წლის 26 თებერვალს. COVID-19-ით დაავადებული პირველი პაციენტი ჰოსპიტალიზებულ იქნა 2020 წლის 26 თებერვალს, პირველი გამოჯანმრთელებული პაციენტი კლინიკიდან გაეწერა 16 მარტს.

2021 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით:

ჩატარებული ტესტების ჯამური რაოდენობა - 6015070 (3055418 ტესტი 100 000 მოსახლეზე)

PCR ტესტირება - 3055418 (82075 ტესტი 100 000 მოსახლეზე)

ანტიგენზე დაფუძნებული ტესტირება - 2959652 (79502 ტესტი 100 000 მოსახლეზე)

დადასტურებული შემთხვევების რაოდენობა - 367058

სრული დადებითობის მაჩვენებელი - 6.1%

კუმულაციური ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე - 9364

აცრილთა რაოდენობა - 265290, სრულად აცრილთა რაოდენობა - 103170

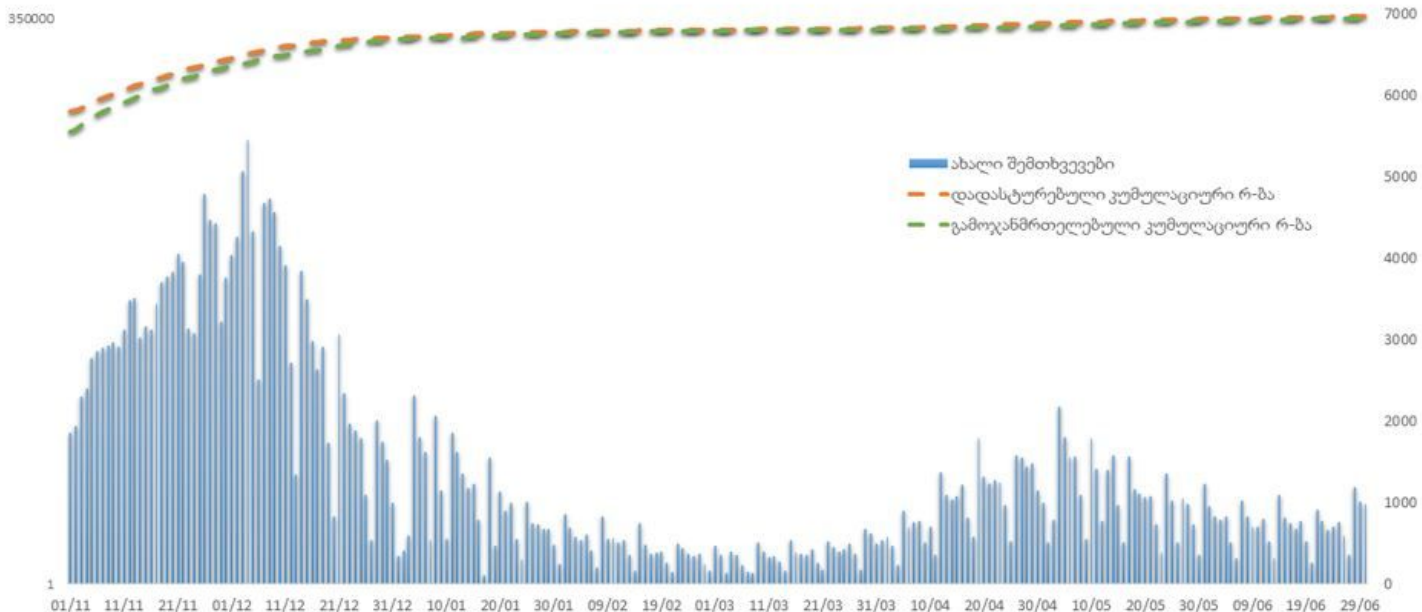
გამოჯანმრთელებულთა ჯამური რაოდენობა - 352624 (96%)

სიკვდილი - 5327 (ლეტალობის მაჩვენებელი 1.4%)

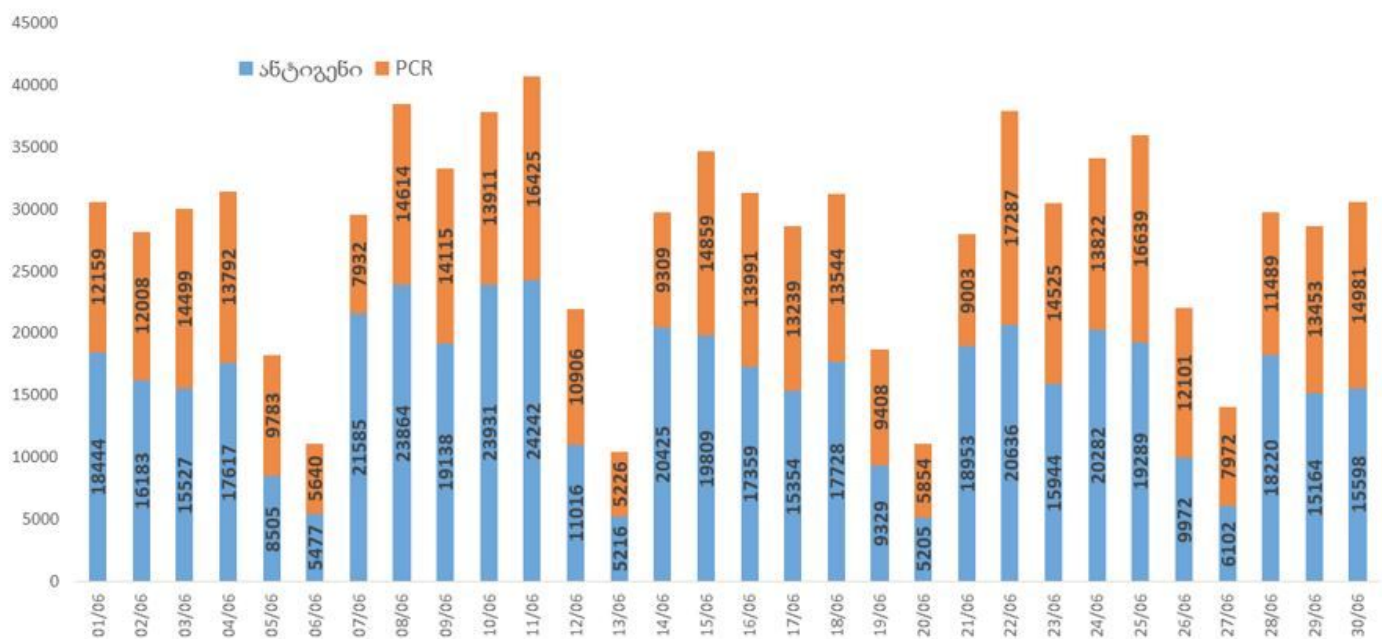
აქტიური შემთხვევა - 9081

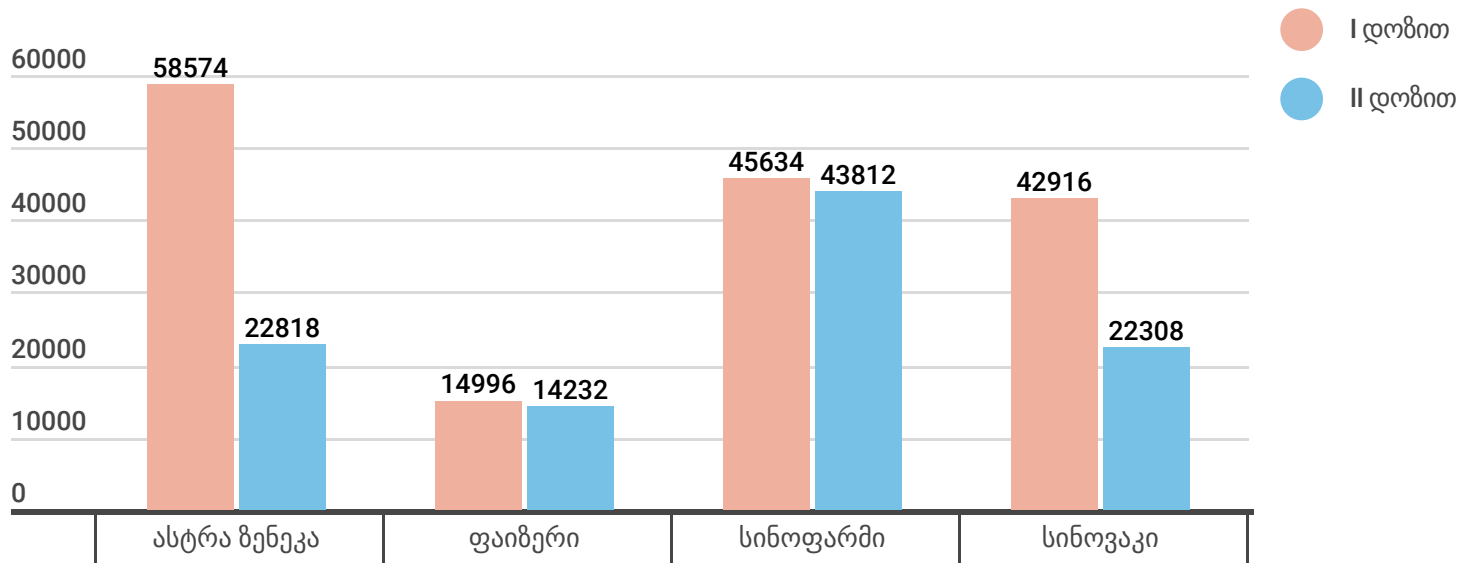
COVID-19 დადასტურებული შემთხვევები, საქართველო, 01/07/2021

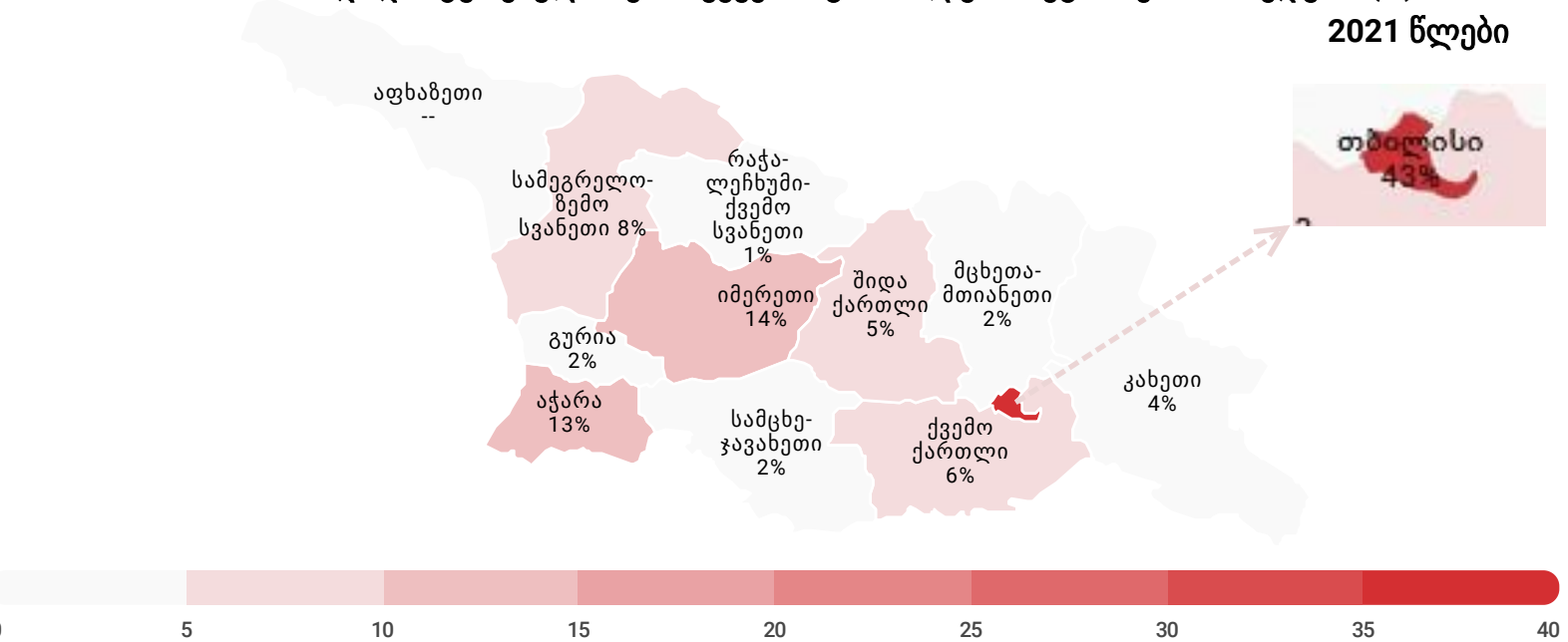
PCR და ანტიგენ ტესტების რაოდენობა დღიურად, 01/07/2021

აცრილთა რაოდენობა, საქართველო, 01/07/2021

Covid 19 დადასტურებული შემთხვევების განაწილება რეგიონების მიხედვით (%) 2020-2021 წლები

წითელა

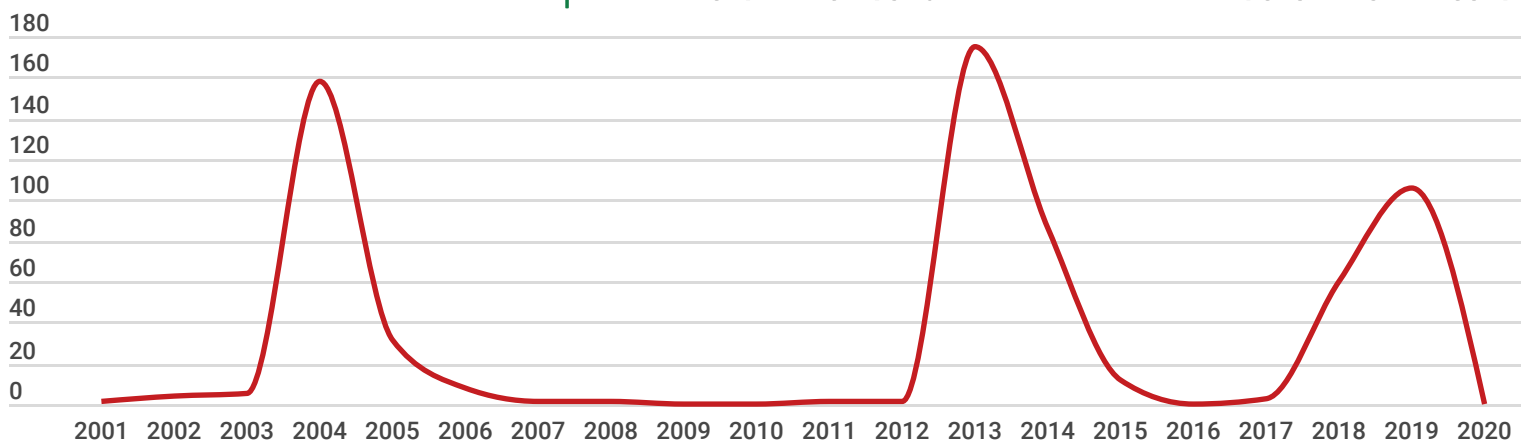
საქართველოში წითელა სავალდებულო რეგისტრაციას და ეპიდზედამხედველობას ექვემდებარება. ქვეყანაში წითელათი ავადობის მნიშვნელოვანი მატება 2004 და 2013 წლებში დაფიქსირდა. 2013 წლის პიკი განპირობებული იყო 2008 წელს მასობრივი იმუნიზაციის კამპანიის წარუმატებლობით, აღნიშნულმა ხელი შეუწყო მოსახლეობის არაიმუნური ფენის დაგროვებას, რაც წითელათი ავადობის ეპიდემიური მატების პირობა გახდა. ავადობის ტვირთი, ძირითადად, 1 წლამდე და 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობაში დაფიქსირდა.

2013 წლიდან, ეპიდემიის გავრცელების შეკავების მიზნით, განხორციელდა დამატებითი კამპანიური ღონისძიებები: 14 წლამდე ასაკის ბავშვთათვის წითელას საწინააღმდეგო აცრების კურსის დასრულება და დამატებითი აცრის ჩატარება 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობის, სამედიცინო მუშაკებისა და სხვა სპეციფიკური კონტინგენტისთვის. 2013-2015 წლებში წითელა-წითურა-ყბაყურას საწინააღმდეგო ვაქცინის დამატებითი დოზა დაახლოებით 150 000 მოქალაქემ მიიღო. შედეგად, ქვეყანაში წითელათი ავადობამ მნიშვნელოვნად იკლო. 2019 წლის დასაწყისში, როგორც ევროპის უმრავლეს ქვეყნებში, აღინიშნა წითელას ეპიდაფეთქება, რომლის მართვა წარმატებით მოხერხდა, ჩატარდა 170000 ადამიანის დამატებითი იმუნიზაცია. ამ კამპანიის შედეგად, 2020 წელს წითელას სულ 20 შემთხვევა დაფიქსირდა.

წითელა, ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე , საქართველო

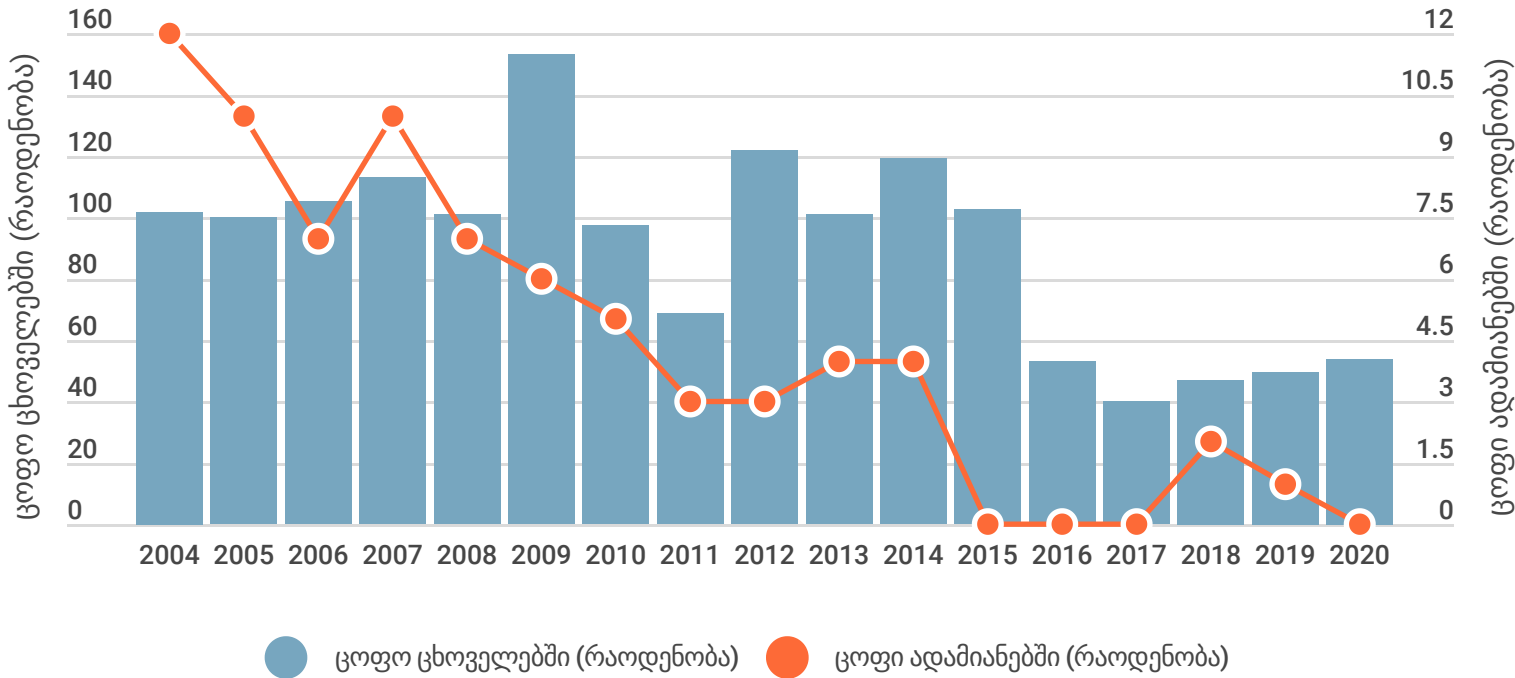

ადამიანთა ცოფით დაავადების ნელოვანი მაჩვენებელი პირველად იქნა მიღწეული 2015 წელს, რომელიც 2016-2017 წლებშიც იქნა შენარჩუნებული. 2020 წელს საქართველოში ჰიდროფობიის შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.

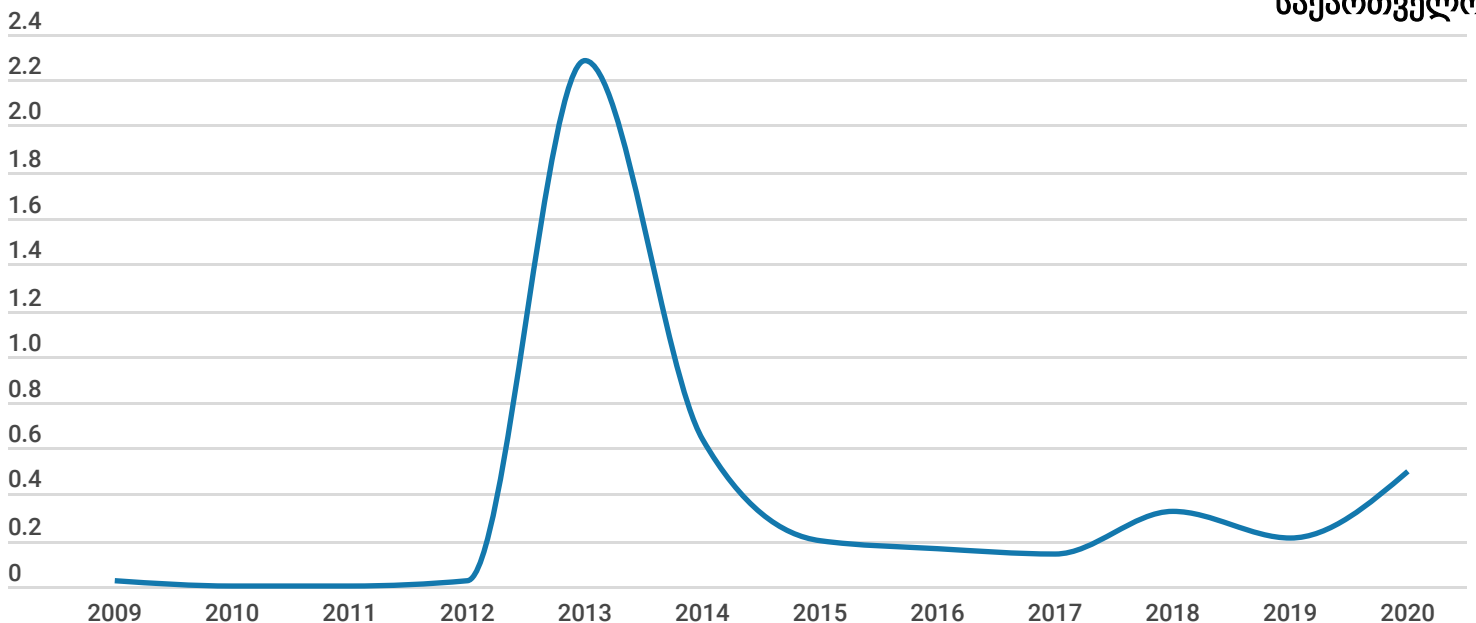
ცოფის შემთხვევების რაოდენობა, საქართველო

ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება

ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება, ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

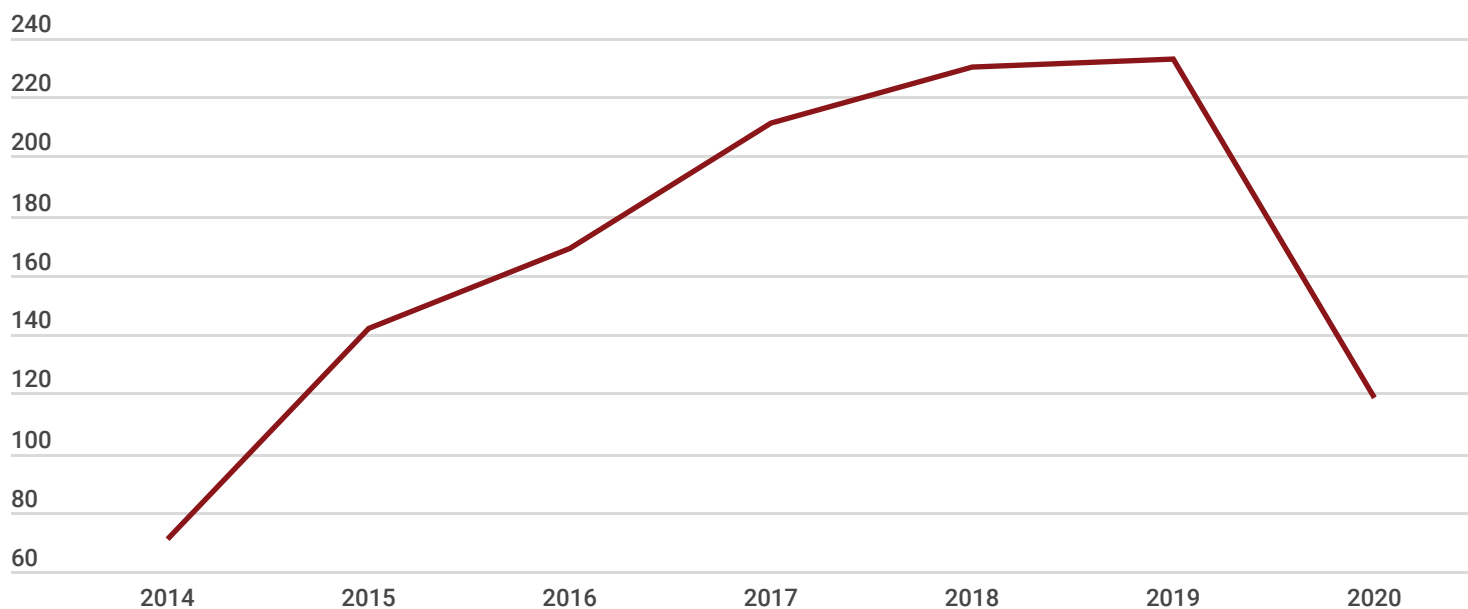
ჰეპატიტი C

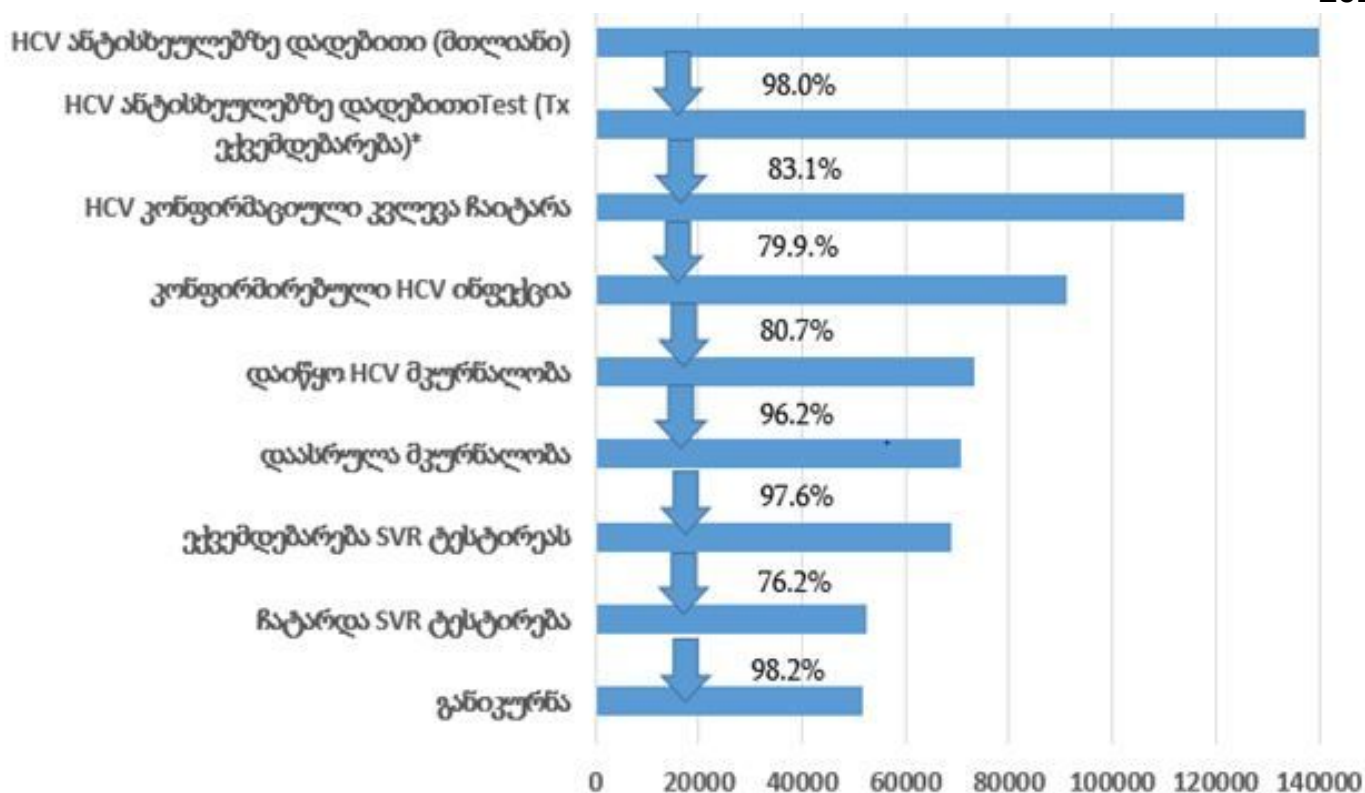
საქართველო C ჰეპატიტის მაღალი გავრცელების მქონე ქვეყნებს მიეკუთვნება.

C ჰეპატიტის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამის მკურნალობის კასკადი, საქართველო, 2020

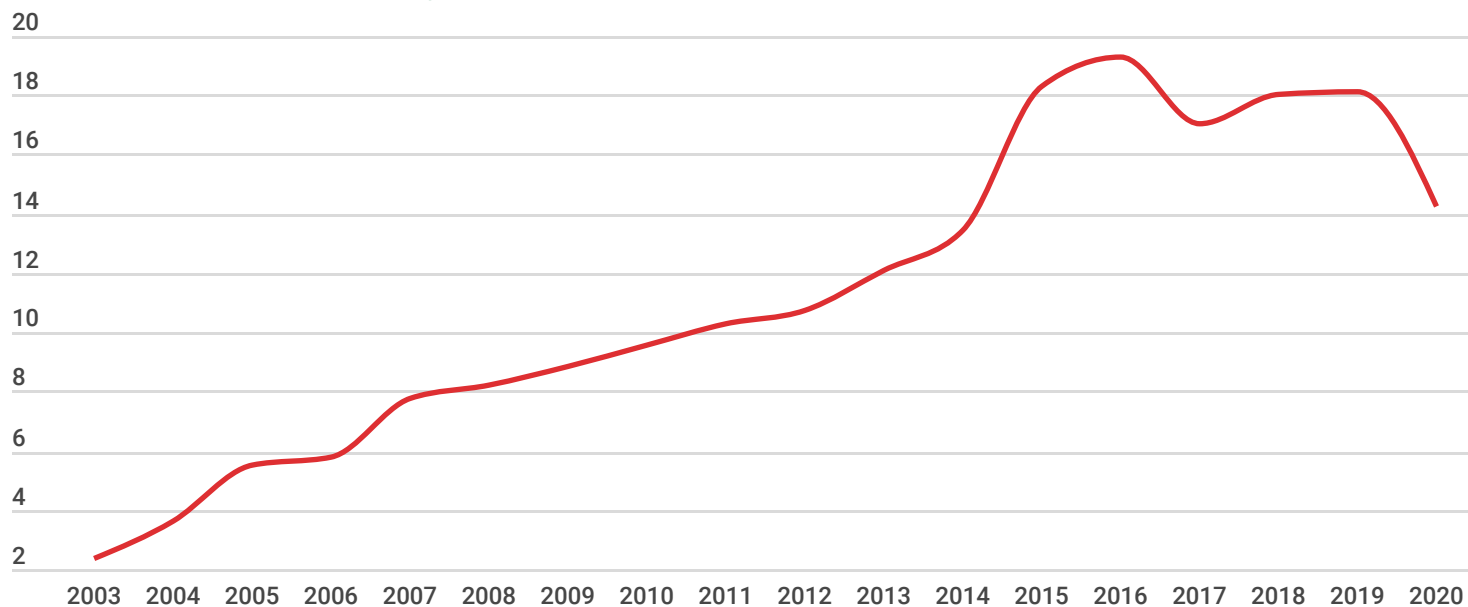
ავ-შიდსი

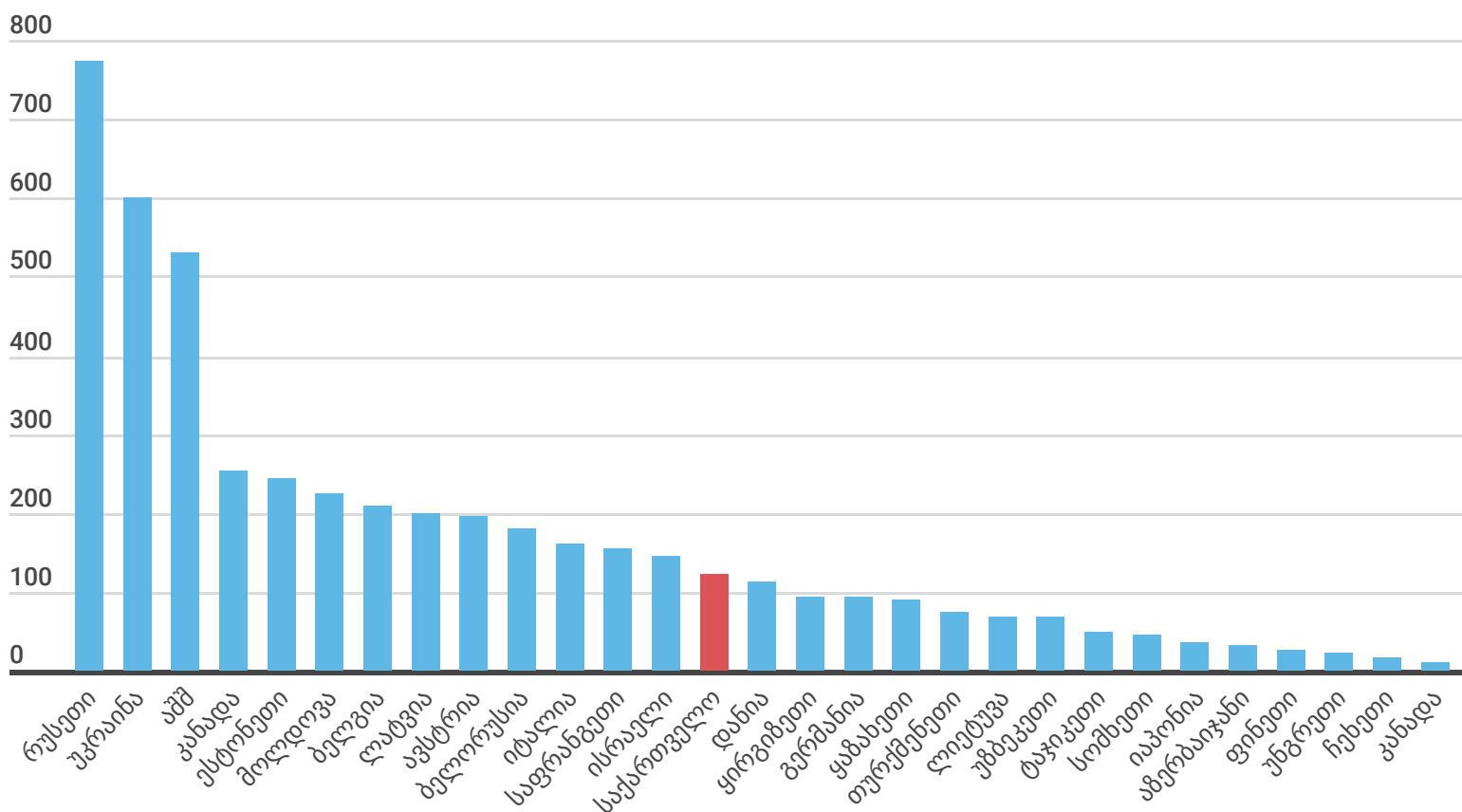
აივ ინფექცია/მიდსის გავრცელების თვალსაზრისით საქართველო დაბალი პრევალენტობის ქვეყნებს მიეკუთვნება.

აივ ინფექციის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

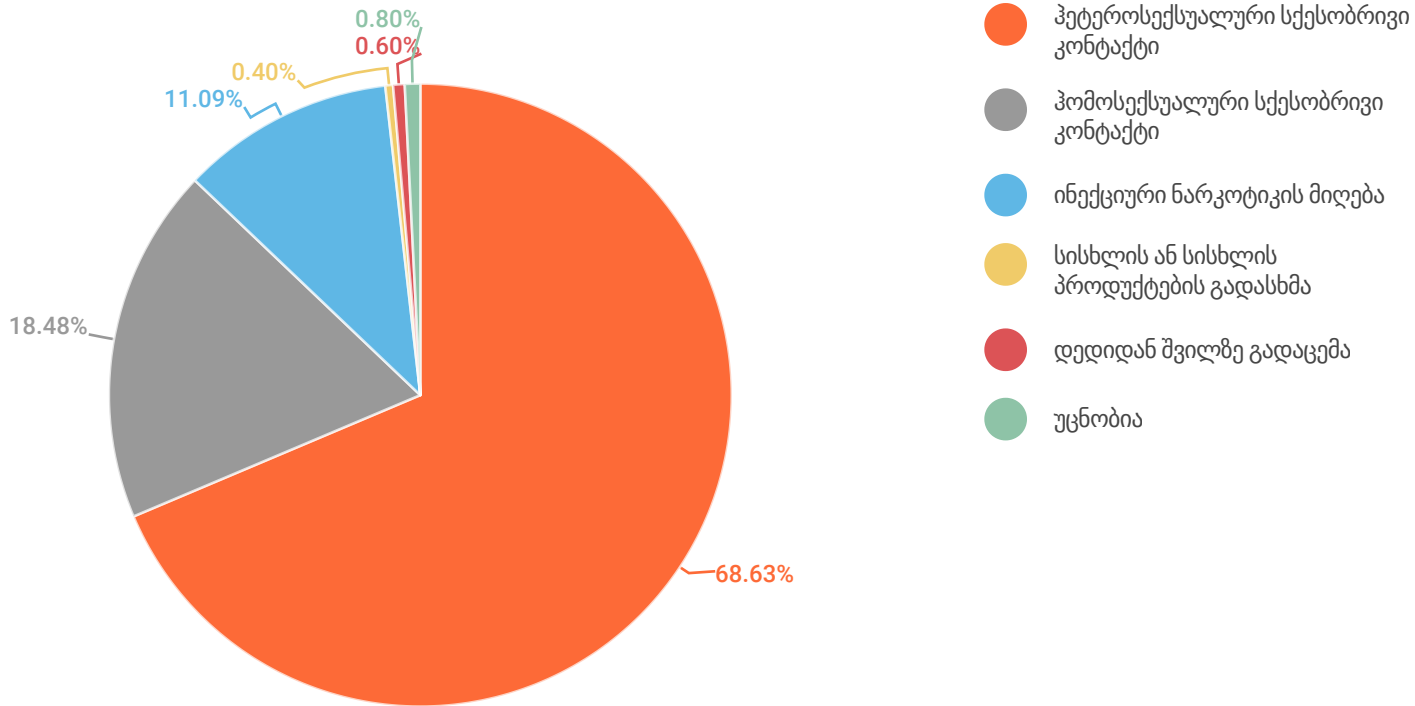

აივ ინფექციის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე

აივ ინფიცირებულთა განაწილება გადაცემის გზების მიხედვით (%), საქართველო, 2020

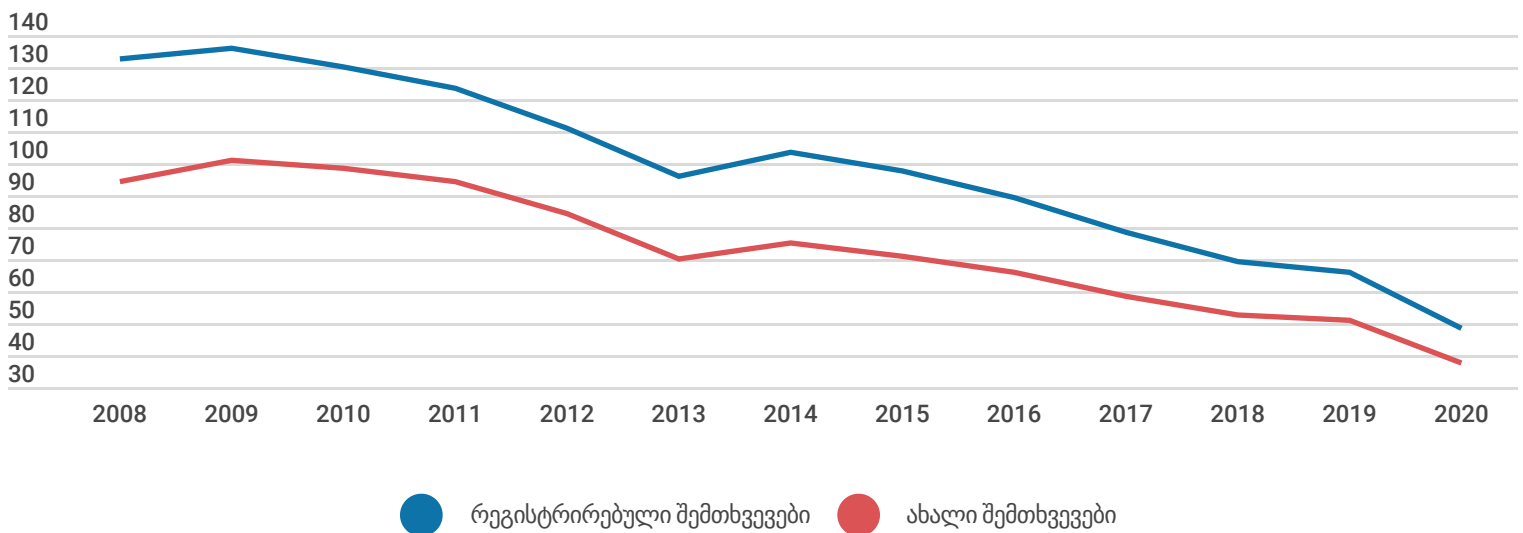
ტუბერკულოზი

სახეზეა საქართველოში მნიშვნელოვანი პროგრესი ტუბერკულოზთან ბრძოლაში. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ტუბერკულოზის პრევალენტობა შემცირდა დაახლოებით 9%-ით. ეპიდემიოლოგიური მონაცემებით, ეს ტენდენცია დაავადების ინციდენტობის ჭეშმარიტი კლების შედეგია. აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს აჭარის რეგიონი შეუერთდა „ნულოვანი ტუბერკულოზის ინიციატივას“; ასევე შემუშავდა და დაინერგა ტუბერკულოზის მართვის განახლებული გაიდლაინი.

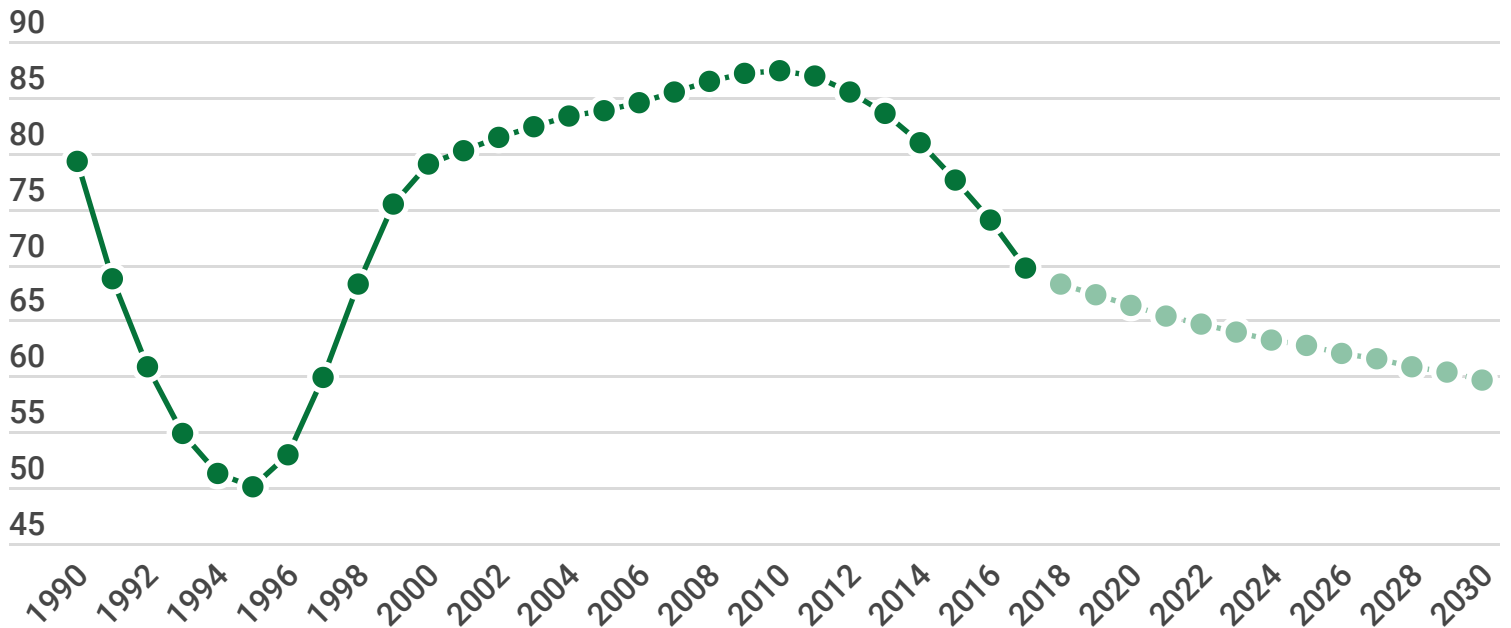
ტუბერკულოზით ავადობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

IHME-ს პროგნოზული გათვლებით, საქართველოში ტუბერკულოზით ავადობის კლების ტენდენცია შენარჩუნდება.

ტუბერკულოზის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

<http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

გლობალური ფონდის დახმარებით საქართველომ მოახერხა ეფექტური ანტი-TB მკურნალობის დანერგვა როგორც სენსიტიური, ასევე MDR პაციენტებისთვის. ქვეყანამ უზრუნველყო როგორც პირველი რიგის, ასევე მეორე რიგის მედიკამენტების საყოველთაო ხელმისაწვდომობა. ახალი ანტიტუბერკულოზური პრეპარატები ხელმისაწვდომია სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, დანერგილია მედიკამენტების უსაფრთხოების მონიტორინგის სისტემა. ბოლო წლებში მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის მართვაში წინგადადგმული ნაბიჯია, რაც გამოიხატება ახალი მედიკამენტების გამოყენებაში.

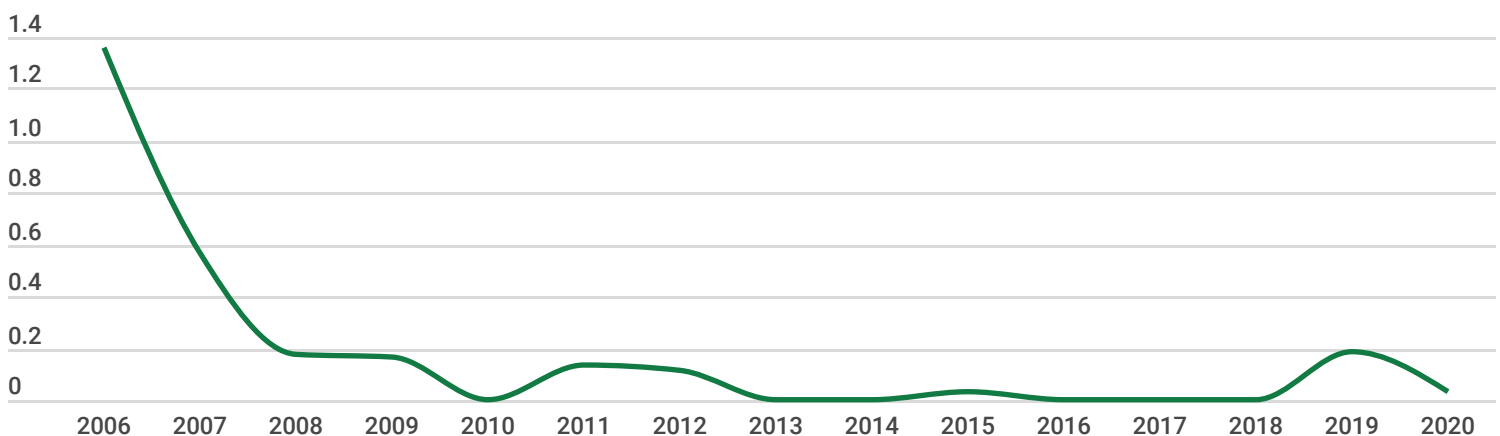
მაღარია

მაღარიის ინციდენტობის მაჩვენებელი 2013-2014 წლებში ნულს გაუტოლდა.

მაღარიის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

არაგადამდები დაავადებები

საქართველოში დაავადებათა ტვირთის უდიდესი ნაწილი არაგადამდებ დაავადებებზე მოდის, რაც დიდ გავლენას ახდენს სიცოცხლის ყველაზე პროდუქტიულ წლებზე. არაგადამდები დაავადებები გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ჯანმრთელობაზე, არამედ ქვეყნის მდგრად განვითარებაზეც.

არაგადამდებ დაავადებათა ეფექტური კონტროლის მიზნით საქართველოში დაინერგა ჯანმო-ს STEPS მეთოდოლოგია; 2010 და 2016 წლებში ჩატარდა STEPS კვლევები.

2017 წლიდან ამოქმედდა ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფის სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც ვრცელდება შემდეგ დაავადებებზე: გულ-სისხლძარღვთა ქრონიკული დაავადებები; ფილტვის ქრონიკული დაავადებები; II ტიპის დიაბეტი; ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებები; ეპილეფსია; პარკინსონის დაავადება.

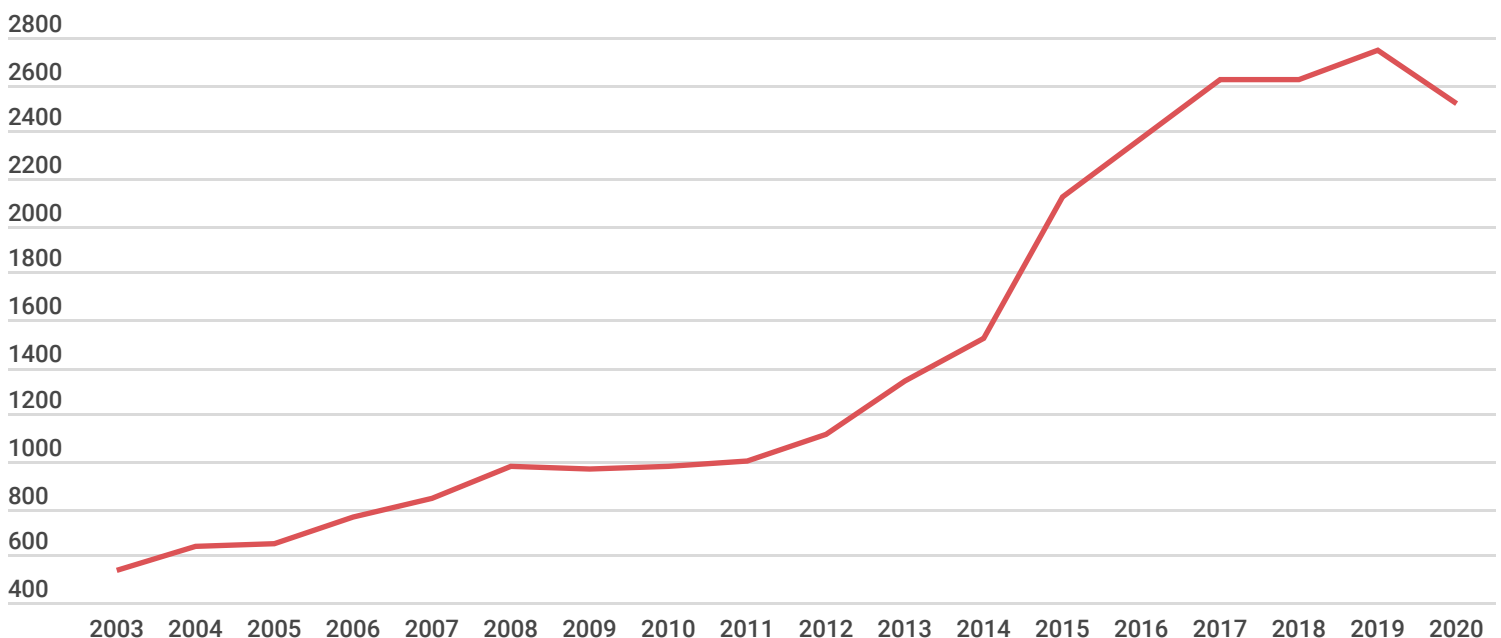
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები

2020 წელს საქართველოში სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებების წილი ყველა დაავადების 15.3%, ხოლო ახალი შემთხვევების 7.4%-ს შეადგენს.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებებით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები
100 000 მოსახლეზე, საქართველო

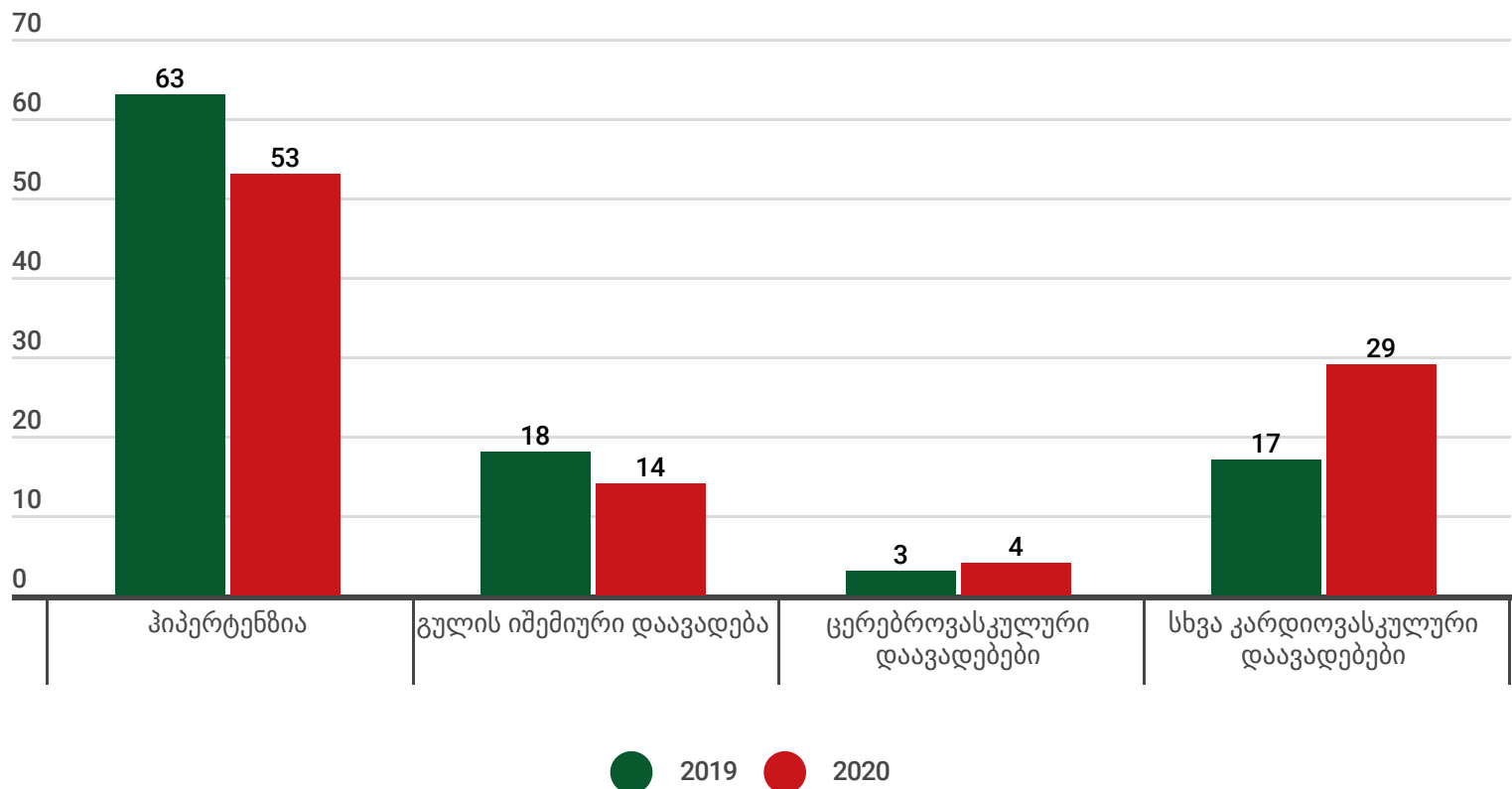

არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევების STEPS მონაცემებით, ჰიპერტენზია მოსახლეობის 33-38%-ში აღირიცხა.

2020 წელს სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებათა კლასის სტრუქტურა:

- ჰიპერტენზია - 53%
- გულის იშემიური დაავადება - 14.2%
- ცერებროვასკულური დაავადებები - 4%

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების ახალი შემთხვევის სტრუქტურა (%), საქართველო

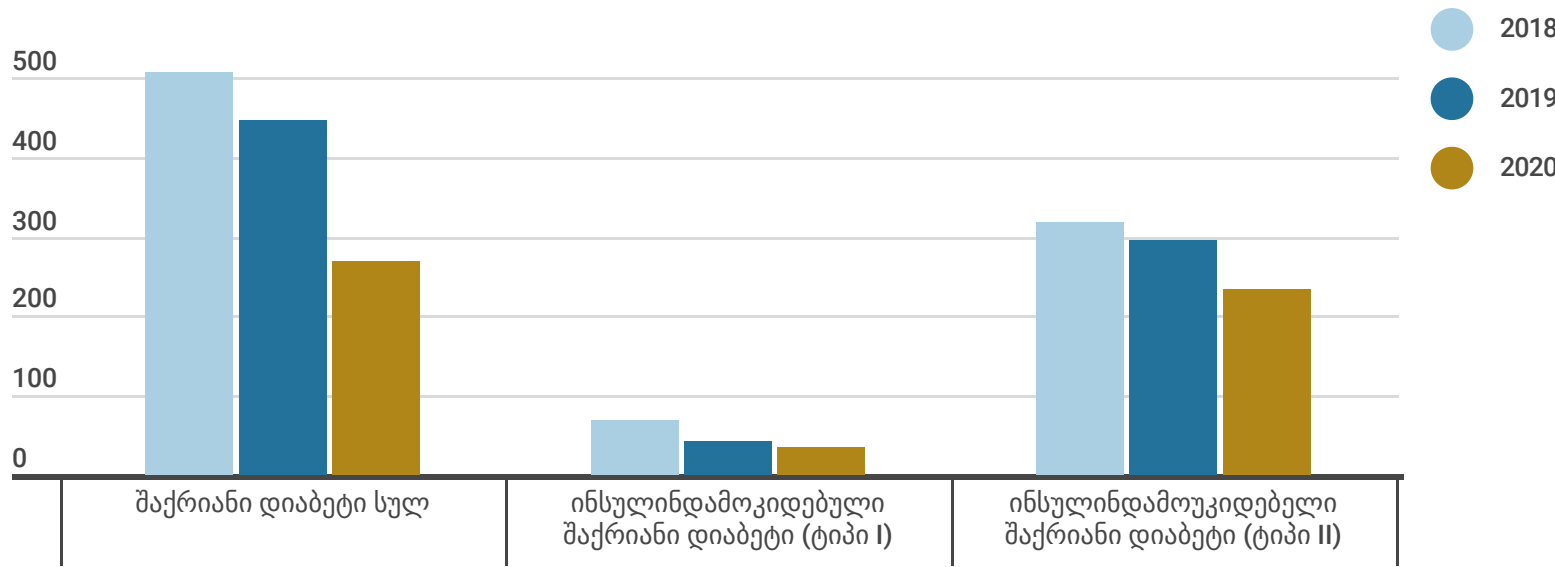
2020 წელს ჩატარებული კარდიო-ქირურგიული ოპერაციები:

- სულ - 15091
- შუნტირების ოპერაცია - 2140
- კორონარული არტერიების სტენტირება - 8365
- სამკარიანი სარქველის პროთეზირება - 82
- რითმოგენული ოპერაცია - 860
- პეისმეიკერის იმპლანტირება - 716
- კარდიო-ვერტერ დეფიბრილატორის იმპლანტირება - 144
- აბლაცია - 2

შაქრიანი დიაბეტი

უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება შაქრიანი დიაბეტით ავადობის კლების ტენდენცია.

🇬🇪 შაქრიანი დიაბეტის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო 2018-2020

რესპირაციული სისტემის ქრონიკული დაავადებები

✓ რესპირაციული სისტემის ქრონიკული დაავადებების (ასთმა, სასუნთქი სისტემის ალერგიული დაავადებები, ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული დაავადებები, ფილტვის პროფესიული დაავადებები, პულმონარული ჰიპერტენზია) ჯგუფი სასუნთქი სისტემის დაავადებების ძირითად ნაწილს შეადგენს. 2020 წელს ფილტვის ქრონიკული დაავადებების 11761 ახალი შემთხვევა აღირიცხა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე- 315.9).

🇬🇪 რესპირაციული სისტემის დაავადებები, საქართველო

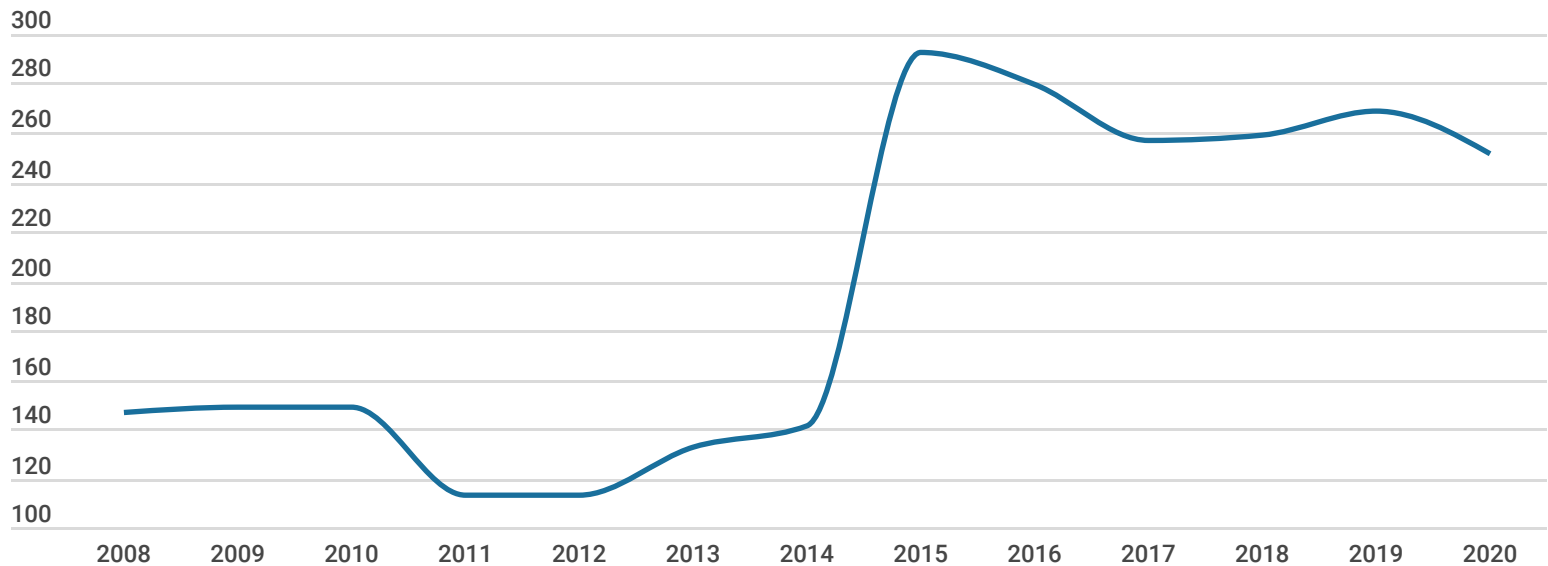
დიაგნოზი	2019		2020	
	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
რესპირაციული სისტემის დაავადებები	362989	9810.5	334549	8986.7
გედა სასუნთქი გზების ქრონიკული დაავადებები	5707	154.2	14055	377.5
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული დაავადებები	11414	308.5	11761	315.9
მათ შორის :				
ასთმა და ასთმური სტატუსი	95	2.6	1463	39.3
ფქოლი	11319	305.9	10298	276.6

ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები

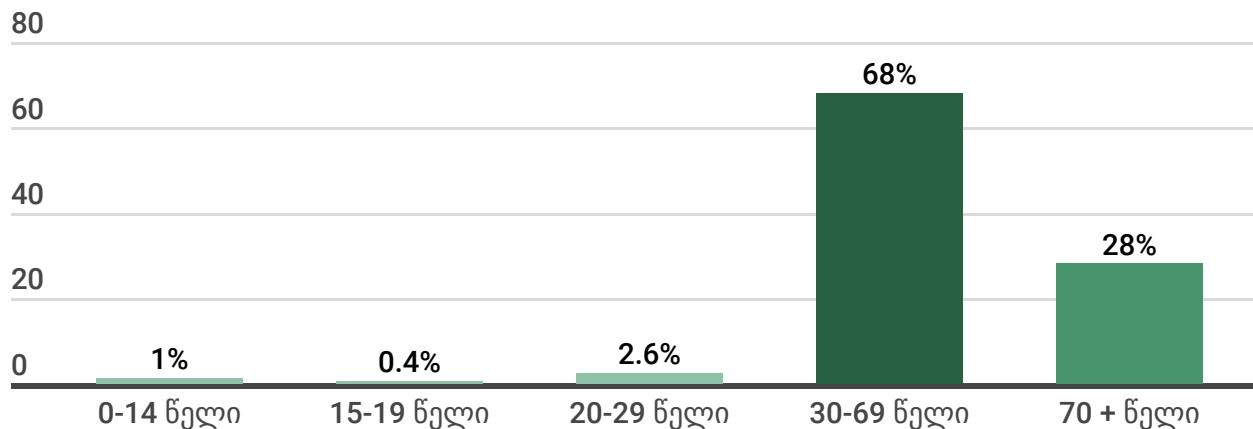
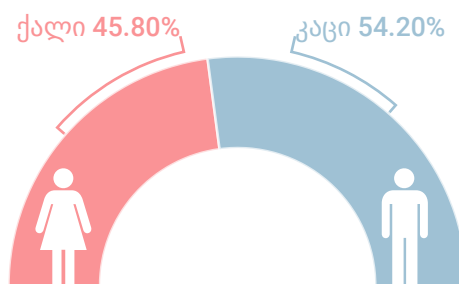
ონკოლოგიურ დაავადებათა ეპიდემიამხედველობის გაუმჯობესების მიზნით საქართველოში 2015 წლის პირველი იანვრიდან ამოქმედდა კიბოს პოპულაციური რეგისტრი, 2019 წელს შეიქმნა კიბოს ერთიანი საინფორმაციო სისტემა, რომელმაც გააერთიანა კიბოს სკრინინგის, კიბოს რეგისტრის და ლაბორატორიული მონაცემები.

ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო

2020 წელს ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების სქესობრივ/ასაკობრივი სტრუქტურა:

2015-2020 წლებში დაავადების I და II სტადიებზე რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 41.6%; III და IV სტადიებზე რეგისტრირებული დაავადებების წილი კვლავ მაღალია (41.4%).

ქალებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2020

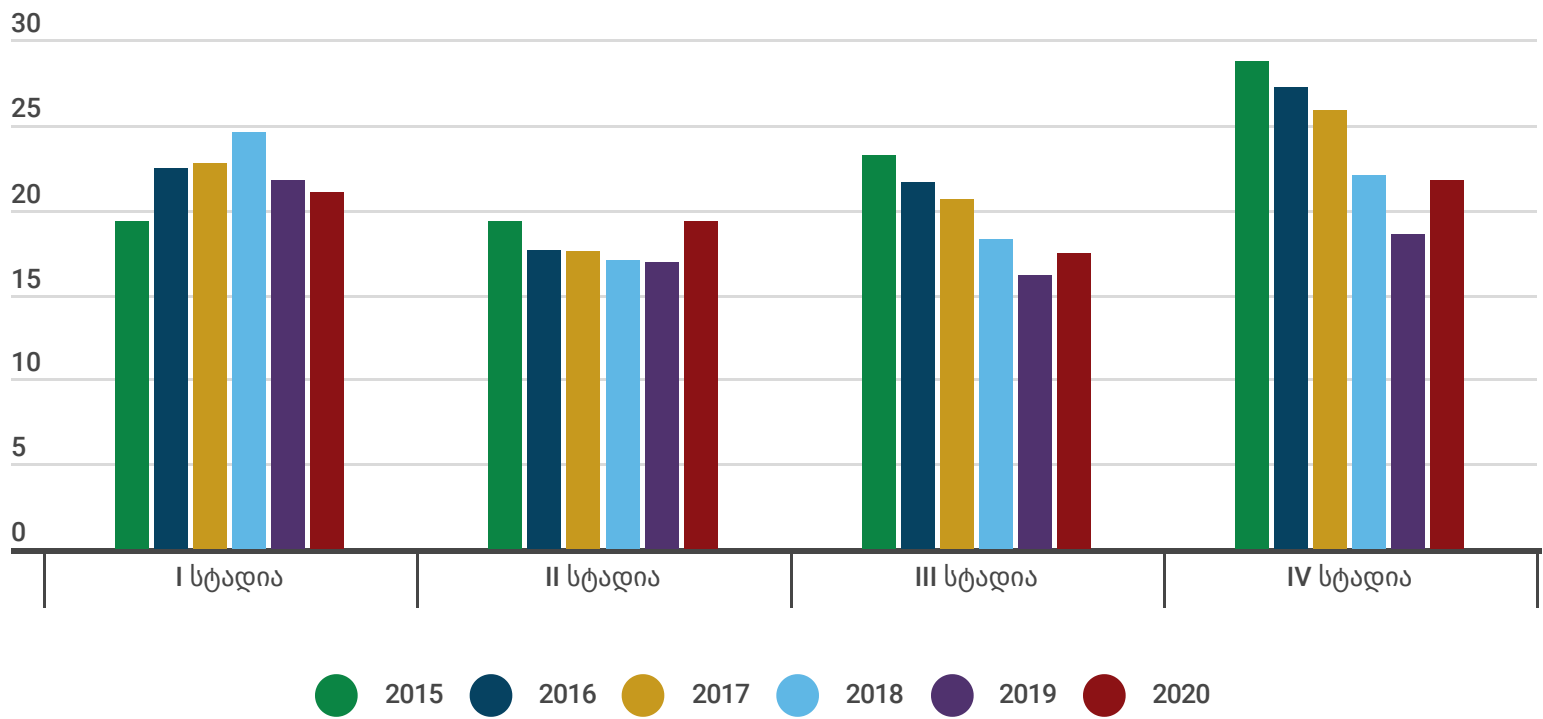
ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში (%)
სარძევე ჯირკვავი	1457	28.7
ფარისებრი ჯირკვავი	670	13.2
კოლორექტული	313	6.2
საშვილოსნოს ტანი	309	6.1
საშვილოსნოს ყელი	290	5.7

კაცებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2020

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი კაცებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში (%)
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	572	13.4
წინამდებარე ჯირკვავი	502	11.7
შარდის ბუშტი	384	9.0
კოლორექტული	382	8.9
ხორხი	223	5.2

ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება დაავადების
 სტადიის მიხედვით (%), საქართველო

ავთვისებიანი სიმსივნეების მკურნალობა⁵, საქართველო, 2020

მკურნალობის მეთოდები	პაციენტთა რაოდენობა	% ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობიდან
ქირურგიული მკურნალობა	4711	50.3
ქიმიოთერაპია / ჰორმონოთერაპია	2941	31.4
სხივური თერაპია	1575	16.8
სიმპტომური მკურნალობა	496	5.3
იოდოთერაპია	432	4.6
პალიატიური მკურნალობა	307	3.3
იმუნოთერაპია	35	0.4

საქართველოში ხუთწლიანი გადარჩენის მაჩვენებელი კიბოს ყველა ლოკალიზაციისთვის საერთაშორისო მაჩვენებლებთან შედარებით დაბალია: 2016-2020 წლებში ყველა ლოკალიზაციის კიბოსთვის ხუთწლიანი გადარჩენის მაჩვენებელმა 55.7% შეადგინა.

2020 წელს, საქართველოში, კიბოს დიაგნოზით გარდაიცვალა 8024 ადამიანი, მათ შორის ტრაქეა, ბრონქის, ფილტვის კიბოზე 15% და სარძევე ჯირკვლის კიბოზე 10% მოდის.

⁵ კიბოს პოპულაციური რეგისტრის და სოციალური მომსახურების სააგენტოს შეჯერებული მონაცემები

სუთნლიანი გადარჩენის მაჩვენებლები, საქართველო, 2016-2020

ლოკალიზაცია	5 წლიანი გადარჩენის მაჩვენებელი (%)
ფარისებრი ჯირკვალი	97.1
In situ	94.8
სარძევე ჯირკვლის ავთვისებიანი სიმსივნე	75.9
სათესლე ჯირკვალი	75.7
კანის სხვა კიბო	70.4
საშვილოსნოს ტანი	70.2
საშვილოსნოს ყელი	65.0
თირკმელი	62.5
წინამდებარე ჯირკვალი	58.2
შარდის ბუშტი	57.6
ლიმფოიდური, ჰემოპოეზური და მონათესავე ქსოვილების ავთვისებიანი სიმსივნეები	56.1
ძვლისა და სასახსრე ხრტილის ავთვისებიანი სიმსივნეები	53.6
საკვერცხე	48.3
სასუნთქი სისტემის და გულმკერდის ღრუს ორგანოები	46.0
ვულვა	45.2
მელანომა	43.7
ტუჩის, პირის ღრუსა და ხახის ავთვისებიანი სიმსივნეები	43.6
კოლორექტუმი	43.3
თვალის, თავის ტვინისა და ცენტრალური ნერვული სისტემის სხვა ნაწილების ავთვისებიანი სიმსივნეები	36.2
მეზოთელური და რბილი ქსოვილები	31.9
წვრილი ნაწლავი	25.0
კუჭი	22.8
გაურკვეველი, მეორადი და დაუზუსტებელი ლოკალიზაციის ავთვისებიანი სიმსივნეები	20.4
ბილიარული ტრაქტი	19.4
პანკრეასი	14.0
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	13.9
საყლაპავი მილი	13.3
ღვიძლისა და ღვიძლშიდა სანაღვლე გზები	9.7
ნაღვლის ბუშტი	8.9
ყველა ლოკალიზაცია	55.8

ტერმინთა შემოკლებები

GDI	Gender Development Index	გენდერული განვითარების ინდექსი
GII	Gender Inequality Index	გენდერული უთანასწორობის ინდექსი
HPV	Human Papillomavirus	ადამიანის პაპილომა ვირუსი
HDI	Human Development Index	ადამიანის განვითარების ინდექსი
HDRO	Human Development Reports Office	ადამიანის განვითარების ანგარიშების ოფისი
IGME	Inter-agency Group for Child Mortality Estimation	ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი
IHDI	Inequality-adjusted Human Development Index	უთანასწორობასთან შეჭიდული ადამიანის განვითარების ინდექსი
IHME	Institute for Health Metrics and Evaluation	ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ჯანმრთელობის გაზომვების და შეფასების ინსტიტუტი
IMF	International Monetary Fund	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი
IPV	Inactivated Polio Vaccine	ინაქტივირებული პოლიო ვაქცინა
MDG	Millennium Development Goals	ათასწლეულის განვითარების მიზნები
MDR-TB	Multi Drug Resistant TB	მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზი
MPI	Multidimensional Poverty Index	სიღარიბის მრავალგანზომილებიანი ინდექსი
NCD	Noncommunicable Diseases	არაგადამდები დაავადებები
PCR	Polymerase chain reaction	პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქცია
SDG	Sustainable Development Goals	მდგრადი განვითარების მიზნები
TB	Tuberculosis	ტუბერკულოზი
UN	United Nations	გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია
WHO	World Health Organization	ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია
WTO	World Trade Organization	ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაცია

ბროშურა მომზადდა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან
დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს
ლევან საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის სამედიცინო სტატისტიკის
დეპარტამენტის მიერ

გამოქვეყნებული მასალებით სარგებლობისთვის სპეციალური ნებართვა საჭირო არ
არის. სასურველია წყაროს მითითება.

გამოცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე მიმართეთ შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, კახეთის გზატკეცილი **N99**, დაავადებათა კონტროლის და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, სამედიცინო
სტატისტიკის დეპარტამენტი

E-mail: pr.ncdc@ncdc.ge

ბროშურა განთავსებულია: www.ncdc.ge

გაიცემა უფასოდ